

Giriasi, bet Bijosi.
325 Agitatoriai.
"Sušalo" ir "Numirė,"
Bet Rašo Laiškus.
Troškimas Pralobti.
Rašo A. BIMBA

Kunigas Balkūnas išleido lapelį suminkštinimui parapijų širdies ir atidarymui jų kišenės. Pradeda su Lietuva ir baigia su savo Lietuvių Katalikų Federacija.

Toje savo proklamacijoje Balkūnas patiekia svetui informaciją apie klerikalų srovės aparata. Jis sako:

"Jungtinėse Amerikos Valstybėse turime 115 parapijų, 325 lietuvių kunigus, šešias vienuolijas, vieną seminariją ir vieną kolegiją, tris akademijas, šešias aukštąsias mokyklas, penkiasdešimt keturias pradžios mokyklas, penkias prieglaudas, tris ligonines, daugybę organizacijų ir klubų; turime vieną d. kart savitini, kelis savaitraščius, šešis žurnalus ir vieną dienraštį."

Atrodo, jog jau turėtų užtekti. Bet kun. Balkūnas tebėra nepasitenkęs. Jis nori daugiau. Jis mato pavojų ir šaukia visus vienuolius mobilizuoti karui prieš "raudonuosius." Ir savo lapelį jis ovaudino šauksmu "Gul sukrutintos lietuviškos Golgotos."

Kiekvienas kunigas yra apmokamas agitatorius. O jų yra, kaip matome, net trys šimtai dvidešimt penki!

Jeigu vis tiek jie nebegali atsilaikyti prieš "raudonuosius," tai jau kas nors bloga yra su jų mokslo ir tikėjimu. Kunigo Balkūno šauksmas "ratavokite!" nieko nepagelbės.

Amerikoje Lietuvos priešai plačiai skleidė "informacijas," kad Dr. Liubomiras Laucevičius esąs išvežtas į Sibirą, sušaldytas ir badu numarintas.

Bet štai ateina Laucevičiaus laiškas, kuriame jis sako: "Railės, Bružikai ir jiems panašūs tipeliai sėledamiesi skleidė gandus, kad aš, gydytojas Laucevičius, esu numarintas Sibire. Tačiau aš ne tik sveikas ir gyvas, ne tik kad nesu Sibire, bet Lietuvos sostinėje, kur aš dirbu naudingą, mūsų tautai garbingą gydytojo, ligoninės direktoriaus ir universiteto vyresnio dėstytojo darbą."

Be to, Dr. Laucevičius tapo išrinktas į Vilniaus miesto tarybą.

Jis laišką rašo pabėgėliams gydytojams ir ragina juos grįžti Lietuvon. Tas laiškas prie pirmos prėgos tilps Laisvėje.

New Yorko biržoje prasidėjo visų galų suirimas. Pradėjo kristi šėrai ir bondsai.

Smulkiųjų spekuliantų ir žiopių kaštais stambiosios ryklės žeriai milijonus dolerių.

Troškimas greitai pralobti yra nemažai ir darbo žmonelių nuviliojęs ir tą spekuliantų "rojų." Labai daug smulkiųjų biznierių ir šėrus yra sukliūpę paskutinius centus. Jie pirko "pigiai" ir tikėjosi parduoti "brangiai" — nei darbo, nei vargo, o čia sau į kišenę šimtinės taip ir byrės!

Bet užėjo cholera ir tie "pigiai" pirkti šėrai pasidarė pigesni. Vietoje šimtinės byrėti į kišenę, jos byra laukan!

Žmonės nervuojasi, keikiasi ir naktimis nemiega. Dar sykį jie tapo stambiųjų ryklių apmaiti!

Kiekvienas vaikas žino, kad burbulą galima išpūsti tikrai iki tam tikro dydžio. Pūsi ji daugiau, jis plyš.

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 37

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Vasario-Febr. 13, 1948

Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

CIO GALVA MURRAY ĮKALTINTAS PAGAL TAFTO ĮSTATYMĄ, UŽGINANTĮ UNIJOMS POLITINĮ VEIKIMĄ

Tafto-Hartley'o Įstatymas Laužo Amerikos Konstituciją, Užtikrinančią Spaudos ir Žodžio Laisvę,—Sako Murray

Washington. — Federalio teismo grand džiūrė įkaltino CIO unijų centrą ir jo pirmininką Philipą Murray; sako, kad jie sulaužė Tafto-Hartley'o įstatymo posmą, kuris uždraudžia unijoms politinį veikimą rinkimų kampanijose.

Philip Murray ir kiti CIO vadai, pagal generalio prokuroro Tomo Clarko skundą, bus teisiami specialiai dėl to, kad jie per savo laikraštį "CIO News" ragino Marylando valstijos piliečius išrinkti demokratą Ed. A. Garmatzą į Jungtinių Valstijų kongresą; papildomuosiuose rinkimuose pernai vasarą. Už tai jiems

grėšia vieni metai kalėjimo ir iki \$5,000 piniginių baudos.

Generalis prokuroras pranešė, kad jis trauks teisman ir kitas unijas už politinę veiklą valdiniuose rinkimuose.

CIO pirmininkas Murray pareiškė, jog tas įstatymas laužo pamatines Jungtinių Valstijų konstitucijos teises, kurios užtikrina žodžio ir spaudos laisvę.

Murray tikisi, jog šalies Aukščiausias Teismas ne tik panaikins gresiančias CIO vadams bausmes, bet atmes ir patį Tafto-Hartley'o įstatymą, kaip priešingą Konstitucijai.

Smerkia Valdžią už Williamsono Arestavimą

Flint, Mich. — Jo Berry ir Jack Palmer, dviejų CIO Auto. Darbininkų Unijos lokalių pirmininkai, pasmerkė valdžią už tai, kad ji areštavo deportavimui komunistų vadą Johną Williamsoną, kaip nepilietį komunistą.

RAUPLĖS IR CHOLERA INDIJOJE

Kalkutta, Indija. — Šiame mieste per savaitę rauplės pasmaugė 406 žmones. Tą pačią savaitę nuo choleros mirė 59 žmonės Kalkutėje.

DVIGUBINAMA ALGA N. Y. VALSTIJOS SEIMELIO NARIAMS

Albany, N. Y. — New Yorko valstijos senatas nutarė pakelti visiems valstijinio seimelio nariams metinę algą nuo dabartinių \$2,500 iki \$5,000. Suprantama, jog valstijos atstovų rūmas užgirs tą algos padvigubinimą.

Nepaprastai Audringa Jūra Žaloja Laivus

Viesuliška audra ir 25 pėdų aukščio bangos Atlanto Vandenynė apšlubino amerikinių prekybos laivą Pierre S. DuPont ir sužalojo vieno anglų laivo varomąją mašiną. Audra per 48 valandas sugaišino kelionę švedų laivo Drottningholmo.

5 Metai Kalėjimo už Kūdikių Nuskandinimą

Plymouth, Mass.—Brocktonietė Eleanor F. McDonaldienė pripažino nuskandinus "neteisėtai" prigyventą savo kūdikį; už tai tapo nuteista 5 metus kalėti.

Taip su kainomis, taip su šėrais Wall Stryto biržoje. Kilimo galas turėjo ateiti ir atėjo. Kurie gyveno durnių rojuje ir tikėjo gerovės amžinumui, šiandien pirštus kramtosi.

Mirė S. Eisenstein, Garsusis Sovietinių Judžių Direktorius

Maskva. — Vasario 11 d. mirė Sergejus Eisenstein, 50 metų amžiaus, pasauliniai pagarsėjęs Sovietų judamųjų paveikslų direktorius. Jam vadovaujant, buvo pagaminti šaukieji judžiai "10 Dienų, Kurios Sudrebino Pasaulį", "Potomkin", "Aleksandras Nevskis", "Jonas Baisusis" ir kt.

Gimęs 1898 m., Eisensteinas išėjo aukštuosius inžinieriaus ir architekto mokslus. Socialistinės revoliucijos metu jisai statė bolševikams fortus. Sakoma, kad judžiuose jis "sujungė visas meno sritis."

Bulgarai Nušovė Du Turkijos Lėktuvus

Sofija, Bulgarija. — Du kariniai Turkijos lėktuvai skraidė virš Bulgarijos miesto Sezopolio. Bulgarijų sienos sargai du sykiu davė ženklus, kad turkai lėktuvų šalin nuo Bulgarijos. Kuomet turkų lakūnai nepaisė įspėjimų, tad bulgarai patrankų šoviniiais nukirto abu lėktuvus žemyn. Tai buvo angliški Spitfire lėktuvai. Vienas turkų lakūnas nušendo, kitas buvo sužeistas ir suimtas. Tai jau ne pirmą kartą kariniai Turkijos lėktuvai skraidė virš Bulgarijos, sako bulgarų žinių agentūra.

FRANKO VIS GLOBOJA NACIUS KRIMINALISTUS

Madrid, Ispanija. — Amerika ir Anglija vėl prašė Ispanijos diktatorių Franko išduoti teisimui 100 nacių agentų, kaip karinių kriminalistų. Bet Franko fašistų valdžia vis dar globoja tuos hitlerininkus.

ORAS.—Būsią lietaus.

Tikisi Paliuosuot Williamsoną Iš Ellis Islando už Užstatą

Komunistų Vadas Williamson Gimęs Amerikoje, Ne Škotijoje

New York. — Federalis apskrities teisėjas Edward A. Conger davė leidimą Johnui Williamsonui, Komunistų Partijos unijinio skyriaus sekretoriui, atvykti iš Ellis Islando šį penktadienį į teismą ir parodyti, kodėl Williamsonas turi būti už užstatą paleistas iš tos ateivybės stoties.

Valdžios agentai jį areštavo ir be kaučijos uždarė Ellis Islande kaip komunistą, kuris, girdi, nėra Amerikos

pilietis. Teismui bus nurodoma, kad Williamsonas pirm 45 metų gimė San Franciscoje, Calif., bet didysis to miesto gaisras 1906 m. sunaikino daugumą gimimų liudijimų, jų tarpe ir Williamsono liudijimą. Valdžios agentai tvirtino, kad Williamsonas gimęs Škotijoje. Jo advokatai sako, tik Williamsono tėvai ten gimę, o jų sūnus yra Amerikos gimtinis pilietis.

SOVIETŲ KOMUNISTŲ PARTIJA KRITIKUOJA KOMPOZITORIUS UŽ MUZIKOS DARKYMĄ

Maskva. — Komunistų Partijos centro komitetas stropiai kritikavo žymiųjų sovietinių muzikos kompozitorių: Dmitrijų Šostakovičą, Aramą Chačaturianą ir Sergejų Prokofjevą, kurių veikalai grojami ištisame pasaulyje; kritikavo ir keturis kitus.

Komunistų komitetas peikė juos už tai, kad jie savo kūriniuose pasidavė išsigimusiai, bjauriagai ir aiperų.

Maskvai buržuazinės Europos ir Amerikos; sako, jie nuėjo į pelkes neurotiškos kaka fonijos (kaip kad "sympatization", džiazas ir kiti muzikos darkymai).

Sovietų Kom. Partijos komitetas siūlo naujuose kūriniuose vartoti liaudies dainų-muzikos melodijas ir reikšti sovietinę tikrovę, geruosius žmonių siekimus ir imti pavyzdžius iš seniau sukurtų klasikinių rusų operų.

Čiang Kai-šek Užgria "Aukštą" Prostituciją

Šanghai, Činija. — Čiang Kai-šeko valdžia įsakė uždaryti linksmybių kabarečius, kad vyrai nemėtytų juose pinigų; bet Čiangas leido ir toliau bizniauti "aukštosios rūšies prostitucijos namams." Čiangos valdžia, tačiau, davė leidimą ir dviem kabaretams Tsingtao, kur stovi Amerikos jūrreiviai; kabaretų mergaitės, girdi, turi smaginti jankius.

JANKIŲ LAVONŲ GABENIMAS NAMO

San Francisco. — Tapo pargabentą dar 2,812 kūnai jankių, žuvusių kare su japonais. Jie bus palaidoti Amerikoje tose apylinkėse, kur gyvena jų tėvai bei kiti giminės.

Jeruzalė. — Pranešama, jog arabų kraštų vadai atidėjo savo ginkluotų vyrų įsiveržimą Palestinon, kuris buvo skelbiamas vas. 17 d.

Vis Žemyn Smunka Grūdų, Mėsos Ir Pramoninių Šėrai Biržose

New York. — Lincoln gimtadienį, ketvirtadienį, buvo uždarytos biržos visoje šalyje; teigiama, kad tik jų uždarymas išgelbėjo grūdų, mėsos ir pramonės šėrus nuo žemesnio nupuolimo tą dieną.

Trečiadienį kviečių šėrai pasmuko žemyn dar 10 centų nušileidimas yra tik menkinėkis, lyginti su tuom, kiek tie produktai parbrango per paskutinius 12 mėnesių.

Graikijos Partizanai Atmušė Monarchistus

Athenai, Graikija. — Monarchistai skelbia, kad jie nukovė 58 partizanus ir sumė 22 arti Salonikų, antro didžiausio Graikijos miesto. Sykiu monarchistai pripažino, kad partizanai pamušė juos atgal to srityje ir susprogdino monarchistų tiltą. Vas. 10 d. partizanai, bombarduodami monarchistus ir anglus Salonikoje, užmušė 6 asmenis.

ARABAI UŽĖMĖ PALESTINOS KAMPĄ

London. — Anglijos valdžios narys pripažino, kad apie 1,400 ginkluotų arabų užėmė Palestinos kampą ir įsivertino tenai.

Paryžius. — Pranešama apie nesutikimus Francijos ministrų kabinete.

Washingtono valdžia leido švedijai sumažinti pirkimus iš Amerikos.

SOVIETAI PASKELBĖ DOKUMENTUS APIE ANGLIJOS, FRANCIJOS IR HITLERIO KARINĮ SAMOKSLĄ

Parodoma, Kaip Anglija ir Francija Siundė Nacius Prieš Rusiją; už Tai Davė Naciam Austriją ir Čechoslovakiją

Maskva. — Sovietų vyriausybė kaltino Angliją ir Franciją, kad jos darė sąmokslus su Hitleriu, siundė nacius užpulti Sovietų Sąjungą, o kaip atlyginimą už tai paaukojo Hitleriui Austriją ir Čechoslovakiją.

Tam kaltinimui įrodyti, Sovietai vas. 11 d. paskelbė dokumentus, kuriuos sovietinė kariuomenė sučiupo rytinėje Vokietijoje. Tuomi Sovietai atsako į Amerikos valstybės departamento paskelbtus nacių valdininkų užrašus apie tariamą "draugiškumą" tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos, iki naciai užpuolė Sovietus.

(Praeita pirmadienį buvo paskelbti Maskvoje nurody-

mai, kaip Amerika finansavo nacių karo mašiną, o Anglija ir Francija laikinai užgerino Hitlerį įvairiomis nuolaidomis.)

Trys Dokumentai

Dabar Sovietai paskelbė tris dokumentus:

Kaip Anglijos ministrų tarybos tuometinis pirmininkas lordas Halifax kuždėjos su nacių atstovais Obersalzburgėje, Austrijoje, 1937 m. lapkričio 19 d.; kaip prieš Sovietus suokabioviavo Hitleris, užsieninis jo ministras von Ribbentrop ir Anglijos ambasadorius Vokietijai Neville Henderonas Berlyne 1938 m. kovo 3 d.; ir ką Vokietijos ambasadorius Londone Herbertas von Dirksen 1938 m. liepos 5 d. raportavo užsieninei nacių ministerijai apie Anglijos palankumą kariniams nacių planams prieš Sovietus.

Austrijos Užgrobimas ir Munichas

Pasekmėje tokių derybų su angliais, Hitleris užgrobė Austriją 1938 m. kovo 12 d. Anglijos premjero Chamberlaino ir Francijos atstovo konferencija su Hitleriu Munchėje davė naciams Čechoslovakijos dalį (Sudetus), o 1939 m. kovo 15 d. Hitleris užėmė ir visą Čechoslovakiją.

Įtariama ir Amerika Sovietų Pareiškimas sako:

— Iki šiol paprastai kaltinama tik Anglija ir Francija už išdavystę Munchėje ir už Hitlerio užgerinimą.

Bet Amerikos valdžia, skelbdama tūlus vokiečių dokumentus, užgniauzė kitus dokumentus — apie Munichą sutartį. Tatai rodo, kad Jungtinių Valstijų vyriausybei rūpi nubaltinti Municho išdavystės "didvyrius" ir kaltinti tiktai Sovietų Sąjungą.

21 Darbietis Angly Seime Prieš Algų Užšaldymą

London. — Subruzdą 2,750,000 darbininkų, Laivastaičių ir Mašinistų Unijų nariai, prieš "socialisto" premjero Attlee'o siūlymą uždraust algų kėlimus. 21 darbietis Anglijos seimo narys davė sumanymą atvesti persamą algų užšaldymą.

MARŠALAS SOKOLOVSKIS SMERKIA VOKIETIJS SKALDYTOJUS

Berlin. — Sovietinis komandierius Vokietijai, maršalas Sokolovskis smerkė anglos - amerikonus už varkinę Vokietijos skėlimą tuoti už demonstraciją prieš krikščionių misiją.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. — Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Sec.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Fordas Atostogauja

Henry Ford, Jr., galva didžiųjų Fordo interesų, su savo žmona atsėdūrė Anglijoje. Tuo tarpu Detroito Fordo dirbtuvės darysiančios automobilių formoje pakeitimus ir uždaro duris, desėtkus tūkstančių darbininkų atleisdamos iš darbo, kol vėl bus pašaukti. Nereikia manyti, jog jiems bus algos mokamos. Jie nedrįbs ir negaus algų. Kaip jie gyvens be įplaukų? Ką darys jų šeimos? Tai nesvarbu Henry Ford, Jr.

Sis įvykis gražiai pavaizduoja kapitalistinės santvarkos nepaisymą darbo žmonių. Dirba jie tol, kol darbo gauna ir kol gali dirbti. Nėra darbo, arba negali dirbti, eik laukan ir badauk! Įmonių savininkams tavo likimas neapeina. Tavęs nebus, bus kitas. Tavo sveikatą išsiūpė, ateis tavo vieton kitas — jaunesnis, stipresnis.

Vėl Pradžutis, Vėl Gelbėkite

Garsiai vėl pradžutis Anglijos izdo sekretorius Sir Stafford Cripps. Jis išleido specialį pranešimą, kuriame parodo, kad pernai Anglija turėjo 2,700,000,000 dolerių daugiau išiegu, negu įplaukų. Visiškas bankrutis. Amerika turi duoti Anglijai daugiau pinigų! Anglija nebegali sulaukti Marshall Plano. To viso plano ji viena, kaip jau žinoma, gaus visą vieną trečdali, o kitos penkiolika valstybių gaus likusius du trečdaliu. Amerika turi atidėti viską į šalį, ir vėl skubintis Anglijai su bilijonais dolerių paramos!

Anglija pasidarė kiauras maišas. Plėšikiškasis imperializmas turi visur suleidis nagus, visur užlaiko savo armijas ir karo laivus, kas surija bilijonus dolerių. Vietoj sumažinti išlaidas, Anglija priprato listi į Amerikos kisenių ir iš ten maitintis.

Juo toliau tuo blogiau. 1946 metais jos izdo deficitas buvo per pusę mažesnis, negu deficitas 1947 metais. Turėjo būti atbulai, bet nebuvo.

Kokia ateitis? Sir Stafford Cripps nežino. Visa vilitis Marshall plane. Dėdė Samas turi Angliją finansuoti, arba jai "kaputi!"

Sovietų Atsakymas

Prieš porą savaitių mūsų valstybės departamentas išleido knygą, kurią sudaro nacių archyvuose sučiupti dokumentai. Jie kalba apie 1941 m. laikotarpį. Jie liečia Tarybų Sąjungos-Vokietijos nepuolimo sutartį. Jų paskelbimas, aišku, turėjo vieną tikslą: paskleisti propagandos prieš karo metu buvusiąją Amerikos talkininkę.

Amerikos spauda ir vyriausybė laukė Sovietų atsilepimo. Dabar jis atėjo. Sovietų Informacijos Biuras paskelbė atsakymą. Šiuos žodžius rašant turime tik dąli to atsakymo. Informacijos Biuras žada kitą dalį paskelbti vėliau. Antroji dalis susidėsianti iš dokumentų, kuriuos turi Tarybų Sąjunga.

Pirmojoje atsakymo dalyje pasitenkinta bendrais pareiškimais. Juose yra sunkiai apkaltinamos Amerika, Anglija ir Francūzija. Amerika kalčiausia, nes jos dolerių lietumi buvo atsteigta Vokietijos sunkioji pramonė, kuri apginklavo hitlerinę Vokietiją ir padarė vokiečiams karą galimu daiktu. Britanija ir Francūzija per visą po Pirmojo Pasaulinio Karo laikotarpį nesidėjo į bendrą frontą prieš Vokietiją, kurį jiems siūlė Sovietai, bet darė nusileidimus Vokietijai ir išaugino Hitleriui ragus!

Tokie yra kaltinimai. Ar juos galima paremti? To viso kritiško laikotarpio istorija tebėra jauna. Daug kas ją puikiai atsimena. Daug kas atsimena, kaip tuojau po Pirmojo Karo į Vokietiją iš Amerikos plaukė bilijonai dolerių formoje paskolų ir investmenų. Dar neišdilis atmintis, kaip Anglijos premjeras Chamberlain važinėjo pas Hitlerį ir pardavinėjo Čekoslovakiją ir kitas šalis. Argi pasaulis kada nors pamirš Anglijos ir Francūzijos Municho sutartį su Hitleriu?

Taip kalba Sovietų pirmoji atsakymo dalis. Ką paskelbs antroji dalis, pamatysime vėliau, kai ji bus paskelbta.

Lenkijos Bažnyčia

Katalikų bažnyčia Lenkijoje sušilus ieško bėdos. Praneša, kad tos bažnyčios galva kardinolas Hlond buvo nuvykęs pas popiežių ir parsivežė slapas instrukcijas. Jis sušaukė vyskupus ir tas instrukcijas jiems perdavė.

Tuojuo bažnyčios vyriausybė įteikė valdžiai memorandumą, kuris skaitoma ultimatumu. Šiame ultimatumu vyskupai reikalauja, kad katalikų bažnyčiai būtų pavesta visa jaunimo globa.

Lenkijos parlamente yra įneštas bilius, kad Lenkijoje civiliniai šliūbai būtų verstini, — kad būtų, kitaip sakant, lygiai taip, kaip yra Amerikoje. Pirmiausia turi gauti valdžios leidimą tuoktis. Tik paskui gali eiti bažnyčion ir imti šilubą, arba be jo gyventi, formalumus atlikdamas pas teisėją. Lenkijos bažnyčia tai skaito didžiausiu snūgiu jos įplaukoms. Kunigai viešai sako, kad jeigu toks įstatymas būtų priimtas, jie įsakytų tikintiesiems su juo nesiskaityti, jo nepaisyti! Vadinasi, bažnyčia atvirai laužytų šalies įstatymus.

Argi čia nėra atviras ieškojimas susikirtimo su valstybe?

Tarptautinė Apžvalga

Rašo D. M. Š.

Amerikoje didelis kainų pakilimas. New York Times, vasario 6 d. įdėjo lentelę, paruoštą pagal prezidento Trumano raportą, kuri rodo, kad maistas dabar yra 203 nuosimčiai pakilęs, lyginant su 1939 m. kainomis; tai yra daugiau, negu du kartus brangesnis. Drabužiai yra pabrangę 190 nuos., lyginant su 1939 metais. O kiek darbininkų algos pakilo nuo to laiko?

Už Wallace kandidatūrą smarkiai stoja piliečiai. Kalfornijos valstijoje jau pasirašė 335,000 piliečių, kad padėti jį į prezidento kandidatų. Tegul reakcija ramina, kad Wallace "neturi įtakos"; gyvenimas parodys savo.

Swainsboro srityje Georgia valstijoje, vėl Ku Kluxo Klanas užmaskuoti nariai naktimis degina kryžius.

Salta žiema išaukė stoka kūrenamojo aliejaus New Yorke ir kituose didmiesčiuose. Dėlto sustoję nemažai ir fabrikų, daug žmonių ištisus savaites priversti gyventi be kuro. Vien New Yorke šimtuose namų susprogo vandentekiai.

Gi tuo tarpu iš mūsų šalies į Vokietiją, Japoniją ir Graikiją kasdien išveža po 60,000 bačkų aliejaus. Eilę kongresmanų, spaudžiami piliečių, reikalauja sulaukyti aliejaus išvežimą į užsienį. Mr. Trumanas sakė, kad "negalima". Tik vėliau sutiko sumažinti išvežimą ant 18 nuosimčių.

Komercinė spauda garsiai šaukia apie "didelius uždarius" Amerikos darbininkų. Bet štai sausio 28 d. iš Washingtono paskelbė uždarius pagal takus. 2 nuosimčiai ir pusė šeimų į metus uždirbo tik iki \$500; 5.4 nuos. mažiau \$1,000; 7.50 nuos. mažiau \$1,500 ir 9.6 nuos. mažiau \$2,000 į metus.

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

Reiškią, 25 nuos. Amerikos piliečių turi mažiau, kaip \$2,000 įplaukų į metus šeimynoje. Tai kur tie "dieji uždariai"?

Karinio laivyno, orlaivų

ma gyventojų sudaro kazakai, kirgizai, mongolai.

Francijoje sudegė 4,000,000 svarų maisto, kuris buvo surinktas Amerikoje pagal "Friendship Train" ir ten nuvežtas. Francijos reakcininkai, norėdami sutvirtinti savo politiką ir Amerikos įtaką, ilgai maistą vežiojo, rodė, kol įvyko gaisras ir viskas supleskėjo.

Graikijos monarcho — fašistai tvirtino, būk partizanai pereina į Graikiją iš Albanijos, Bulgarijos ir Jugoslavijos. Bet dabar partizanai pradėjo mušti monarhistus jau tik 25 mylios nuo Athenų. Taipgi veikia Peleponesus saloje, ir net ant Crete salos — pietuose, šimtai mylių nuo Albanijos ir Jugoslavijos. Ką į tai pasakys dabar reakcininkai?

Jungtinės Valstijos pasiuntė į Graikiją generolą James Van Fleet, kad jis vadovautų karui prieš partizanus.

Graikijos monarchistai prašalino komandierių generolą Ventiris, kuris nepajėgė sunaikinti partizanus. Amerikos generolas W. G. Livesay pranešė, kad pabaigoje sausio iš Amerikos atplaukė į Graikiją 50 laivų su ginklais, amunicija ir kitokiomis karo reikmenimis. Viso vienu kartu atgabenta 90,000 tonų karo reikmenų, \$159,000,000 vertės. Vis tai ruošiamasis pavasariniam ofensyvui prieš Graikijos partizanus.

Irako (Iraq) liaudies masinės demonstracijos priverė pasitraukti Saleh Jabr valdžią, o parlamentas atmetė karinę sutartį su Anglija. Susidarė nauja vyriausybė, priešakyje su Marhommed el-Sadr, kuri tuojau pranešė — Anglijai, kad sutartis atmeta. Buvęs premjeras Saleh-Jabr pabėgė į Anglijos koloniją Trans-Jordaną. Laikė masinių demonstracijų 70 žmonių užmušta ir virš 300 sužeista. Tai didelis antakis Anglijos valdonams.

Italijos valdžia, priešakyje su Alcide de Gasperi, sakė, kad Sovietai neturi teisės protestuoti prieš buvimą Amerikos karo laivyno Italijos prieplaukose. Betgi, pagal Taikos Sutartį, visos valstybės turėjo ištraukti karines jėgas iš Italijos.

Korejoje, pietų dalyje, prasidėjo masinės demonstracijos. Reikalauja, kad prasišalintų Jungtinių Tautų komisija ir būtų iš ten atšaukta Amerikos armija. Yra nemažai užmuštų žmonių.

Kaip žinia, Sovietų Sąjunga siūlė Amerikai ištraukti abiejų šalių armijas ir leisti patiems Korejos gyventojams savus reikalus susitvarkyti. Tas pasiūlymas buvo nepriimtas.

Lenkijos vyriausybė stato klausimą: ar verta palaikyti draugiškumą ir bendro apsigynimo sutartį su Anglija? Ta sutartis buvo pasirašyta akivaizdoje Hitlerio užpuolimo pavojaus 1939 metais.

Anglija sutarties neprišaliko. Karinės pagalbos nesusiteikė, o dabar labai nedraugiška linkui demokratinei Lenkijai.

Į Varsavą pribuvo apšči Sovietų inžinierių, kurie pagelbės Lenkijai atstatyti fabrikus, tiltus ir tunelius.

Veteranu studentų komisija atvažiuo į Washingtoną ir reikalauja, kad Kongresas daugiau skirtų jų mokslui. Čia jie kalbasi su Kongreso Veteranams Namų Reikalų komisijos pirmininke Edith Nourse, republikone iš Massachusetts valstijos.

Lietuvos Žinios

PRADĖTAS LIETUVIŠKOSIOS BIBLIOGRAFIJOS TVARKYMO DARBAS

Tiksli, laiku atliekama išiegančių iš spaudos knygų, brošiūrų ir kitų spaudinių bei periodikoje pasirodančių straipsnių registracija turi didžiulės mokslinės ir praktinės reikšmės. Negalima gerai dirbti literatūrinio, mokslinio ar publicistinio darbo, neturint prieš akis visos tos medžiagos, kuri tuo ar kitu klausimu iki tol pasirodė. Rinkti tokią medžiagą ir ją klasifikuoti pavieniam asmeniui yra fiziškai neįmanoma. Iš spaudos leidinių klasifikacijos ir surinktų duomenų skelbimo darbą atlieka Knygų Rūmai.

Lietuvos TSR Knygų Rūmai, mūsų vyriausybės nutarimu įsteigti dar 1945 metais, bet faktinai susikomplektavę ir pradėję veikti tik 1946 m.

Šiomis dienomis išėjo iš spau-

dos mūsų respublikos Knygų Rūmų parengto "Lietuvos TSR knygų metraščio" 1 sąsiuvinys (ats. redaktorius Antanas Ulpis). Tai pirmas šios rūšies bibliografinis leidinys per pastaruosius septynerius metus. Jame suregistuoti leidiniai, išėję iš spaudos Tarybų Lietuvos teritorijoje 1947 metų sausio - kovo mėnesiais. Metraščio duomenimis, per pirmąjį šių metų ketvirtį Lietuvoje išėjo iš spaudos, neskaitant laikraščių ir žurnalo, 103 knygos ir brošiūros, 275 palaidi spaudiniai (plakatai, atsišaukimai ir kt.) ir 13 vaizduojamojo meno spaudinių (portretų, plakatų, atvirukų ir kt.). Visi metraštyje suregistuoti spaudiniai išdėstyti pagal Visasąjunginių Knygų Rūmų išdirbtąją smulkia spaudos klasifikavimo schemą atskiromis mokslo bei literatūros šakomis, kas palengvina skaitytojų susirasti medžiagą atskirais rūpimais klausimais. Kiekvieną metraščio skyrių lydi pavadžių rodyklė. Be to, metraštyje išspausdinti bibliografiniai duomenys apie pirmajame šių metų ketvirtyje periodikoje pasirodžiusias išsijusias knygomis recenzijas. Mūsų spauda per tą laiką paretencavo 30 knygų.

Jei buržuazinėje Lietuvoje spaudos leidinių bibliografavimas buvo atliekamas daugiausia pavienių mėgėjų, tai dabar, Tarybų Lietuvoje, šiam darbiui pripažinta valstybinė reikšmė ir jis vykdomas daug sistemingiau ir išsamiau. Lietuvos TSR Knygų Rūmai reguliariai, kas metų ketvirtis, leis "Lietuvos TSR knygų metraščius." Atiduotas spaudai Lietuvos TSR žurnalo ir laikraščių svarbesnių straipsnių, išspausdintų pirmajame šių metų ketvirtyje, metraštis, apimamas apie 3000 vienetų. Rengiami tokie pat šių metų antrajame ir trečiajame ketvirtyje išspausdintų straipsnių metraščiai. Be to, baigiama parengti spaudai bibliografinis leidinys "Lietuvos TSR knyga 1946 metais" ir "Lietuvos TSR knyga 1945 metais." Rengiama ir Tėvynės karo metu išėjusių lietuvių tarybinės spaudos bibliografija. Visa tai svarbūs leidiniai, labai laukiami tiek spaudos, tiek visų kitų literatūros bei kultūros šakų darbuotojų.

Lietuvos TSR Knygų Rūmų darbuotojų garbės uždavinys paspartinti visų aukščiau minėtų leidinių parengimą, kad jau artimiausiu laiku skaitytojas galėtų turėti juos po ranka praktiniam naudojimuisi. Laikas pradėti organizuoti rengimą ir kitų bibliografinių leidinių, liečiančių netolimos praeities lietuvių spaudą, o taip pat įvairius lituanistikos klausimus. Visų šių bibliografinių knygų išleidimas sudaro neatškiriamą grandį mūsų krašto kultūros lygio kėlimo darbe.

R. Sarmaitis.

Ernst Bevinas - Tai Ne Pasakaitė Apie Zulytę

Kada tai gyveno...

Taip, kada tai gyveno vaikišias. Gimė jis šešiasdešimt metų prieš tai, o gal ir daugiau, angliškame kaimelyje. Lankė mokyklą, mažo miestelio mokyklą, o kai jam sukako dešimt metų, buvo priverstas aplėisti mokslą ir pradėti dirbti pas ūkininką. Iš ten nuvyko miestas ir dirbo valgykloje kaip pasiuntinys, o kuomet paaugėjo, patapo šoferiu, vėliau gatvėkariu konduktorium, o paskiau patarnautoju krautuvėje. O po to — išties penkerius metus — niekur nedirbo, todėl, kad (kaip tas dažnai įvyksta jo gimtinėje) negalėjo surasti darbą. Taip jis trankėsi, badavo, kovojo su vargu. Ne jis vienas. Stoją į bedarbių eiles, reikalaujančias darbo ir duonos, buvo jų sekretorium. Būtent tuomet jo vardą išgirdo platesniuose rateliuose. Paskui jis patapo nariu profesinės dokininkų sąjungos ir buvo jos atstovu. O paskui...

Bet tas "paskui" pradėjo vystytis jau kitaip, ir vis kitaip, vis kitaip. Čia nebuvo magiškos lazdelės darbas. Pasikeitimai įvyko be jokių stebuklų, todėl, kad tai įvyko ne pasakaitėje, bet gyvenime, kuriame pasakišku spartumu keitėsi Ernst Bevinas. Kaip? Bevinas? Taip, taip, tai ir bus tas pats kaimo vaikišias iš Summerset apskrities, apie kurį noriu jums papasakoti.

Būdamas dvidešimt šešių metų Ernst Bevinas vadovavo bedarbiams. Ir trisdešimt metų Bevinas buvo vadu streikieriams. Bet jau 1926 metais įvyko kas tokio, turinčio savitą, aiškiai suprantamą pavadinimą. Ernst Bevinas sudarė taip, kad streikieriai sutiktų grįžti darban už mažesnę algą, kaip prieš streiką kad gavo. Kaip vadina toki streikierių vadą? Jūs ta, be abejo, žinote, ir nėra reikalo atžymėti tuos nemalonus žodžius.

Po to įvyko jo karjera kilo aukštyn. Patapo nariu redkoligijos leiboristinio laikraščio, užstarnavo pirminio vietą profesinių sąjungų generaliniame sekretoriare. Iš tos aukštumos, sutvirtėjusiu, valdančiu tonu jis išėjo 1937 metais prieš autobusų darbininkų streiką už didesnę algą, kaip prieš streiką prieš streiką vertė reikalą... Tuomet artinosi karūnacija, ir staiga karšuoliai autobusų darbininkai sumanė sudrumstį apeigas. Ernst Bevinas negalėjo pakęsti tokio netaktiškumo.

Ir vėliau, karo metu, Bevinas visuomet sugebėjo surasti aštrius žodžius prieš streikierius. Ne prieš kapitalistus ir pramonininkus, kurie, pasinaudodami karu, didino pelnus, bet vyriausia prieš streikierius darbininkus. Nuo darbdavių jis nereikalavo nei pasiaukojimo, nei nusileidimo. Jis svaidė perkūnus ir ugnį ant darbininkų, reikalaudamas, kad jie vieni nešytų našta patriotinės pareigos. Aišku, ir pirmo Bevinas jau gerai priprato sugyventi su samdytojais. Nenuostabu, tad, jog autorium naujojo įstatymo prieš streikų organizatorius Anglijoje 1944 metais

Wanda Wasilewska

buvo... darbininkų vadas, buvęs dokininkas Ernst Bevinas.

Karo metu Bevinas abelnai buvo itin veiklus. Apart kitko, daug rūpinosi antrojo fronto klausimu. Tas, be abejo, jus nestebina. Juk jis — kilęs iš darbininkų, žmogus, kuris garsinasi griežtu antifasistu, ir pats apie tai be paliovos kalba.

Tačiau Bevinas ypatingai pagarsėjo savo išstojimais prieš antrąjį frontą. Tuo laiku, kada Sovietų Sąjunga liejo kraują baisiausiuose mušiuose, šis darbininkų vadas dažnai ir neatlaidžiai tvirtino savo tautiečiams ir visom pasauliui: "Tie, kurie reikalauja antrojo fronto, pila vandenį Hitlerio ir Goebbels malūnui, antrasis frontas — nėra vienintelis kelias laimėti karą."

Tokie ir panašūs pareiškimai neprieštaravo jam tuomet tvirtinti, kad "nei viena šalis istorijoje nesumobilizavo taip plačiai savo žmonių rezervus, kaip Anglija."

Ponas Bevinas tokiu pat greičiu pamiršta ir apie savo žodžius ir apie darbus. Artinosi 1945 m. rinkimų kampanija, reikėjo laimėti balsus. Ir štai, priešrinkiminiame mitinge Bevinas išaiškino balsuotojams, kad jei leiboristai gaus didžiumą, tuomet susidarys leiboristų valdžia. Rusija bus priversta jam tikėti, susidarys visai nauja atmosfera, ir tarptautinė padėtis pragiedrės.

Balsuotojai patikėjo... balsavo už leiboristus, ir štai valdžioje, kuriai "Rusija privalėjo tikėti", vietą užsienio ministro užėmė žmogus, tvirtinęs, jog antrojo fronto šalininkai Anglijoje dirba Hitlerio ir Goebbelso naudai...

Kaip gi ne. Kaip netikėti ponui Bevinui, dar 1941 metais kreditavusiam sau už didelį patarnavimą tą, kad, "kuomet vokiečiai užpuolė Rusiją, mes nevedėme propagandos prieš rusus ir netaikėme jiems kitonikius būdus." Pasitarnavimas, tiesa, ne taip didelis, kaip kad manė ponas Bevinas, — nevesti propagandos prieš tautą, kuri herojiškai kariauja, apgindama ne tik save, bet ir tą patį Londoną, kuriame sakė savo prakalbą p. Bevinas.

Kas slepiasi politikoje, kuriai apeina įgyti Sovietų Sąjungos pasitikėjimą? Tikrovėje, juk užsienio reikalų ministru patapo darbininkų veikėjas, socialistas, demokratas, antifasistas, žmogus, pažadėjęs balsuotojams aukso kalnus, jei jo partija užims valdžią.

Kuomi gi rūpinasi, už ką kovoja ministras Bevinas? Ministras Bevinas, daug ir dažnai kalba apie uždavinius, tikslus ir principus leiboristinės partijos ir savo asmens.

"Reikia apginti mažą šalis, kad bile kuri didelė šalis negalėtų panaudoti jos kaip įrankius savo diplomatiniam lošime."

"Visose Europos valstybėse privaloma praveisti laisvi demokratiniai rinkimai."

"Leiboristinė valdžia įneš

žio politikos areną."

Taip skamba auksiniai žodžiai ministro Bevino, pasakyti 1945 metais.

Kokie gi jo darbai?

Liejasi Graikijos patriotų kraujas; partizanus užmušinėja, tartum kokius laukinius gyvulius; po apsauga svetimos kariuomenės, varde "demokratijos," "laisvės" ir "nepriklausomybės" — durtuvais ir kulkomis slopina demokratiją, laisvę ir nepriklausomybę vargstančios graikų tautos.

O gal ne ponas Bevinas atsakomingas už besiliejančią Graikijoje kraują, už sudegintus kaimus, už bombarduojamus miestus? Bet gi ar ne jis aiškiai ir stipriai pareiškė: "Jei daromi bent kokie tarimai, jie yra mano tarimai"...

Ir visa tas daroma apgyminui "demokratijos." Nuostabu? Bet tai tikrenybė. Ponas Bevinas visuomet pasirošęs išaiškinti.

"Demokratiją negalima įbrukti iš viršaus, ji turi vystytis iš apačios, iškelti iš liaudies," — tikrina jis. Kokie juokdariai tie graikai! Jie atsisako nuo "demokratijos" ir todėl, kad apgynus graikus nuo įbrukimo, demokratijos, ponui Bevinui priseina siųsti kariuomenę į graikų miestus ir kaimus...

Ponas Bevinas — užkietėjęs demokratijos sargas. Jis nuolatinėje baimėje, kad jai kur nors nebūtų pavojus. Jis taip labai rūpinasi apie rinkimus Lenkijoje (ar bus pakankamai demokratiški), kad galų gale jam prisėjo atšaukti iš Lenkijos anglų ambasadorių. Menamas ambasadorius užmezgė pernelę artimus ryšius su žmonėmis, kuriuos, tiesa, vargu galima pavadinti demokratais, bet kurie, vietoj to, buvo pasirošę varde apgynimo "laisvų" rinkimų šaudyti iš pasalu... Ministras Bevinas dikiškai apgailestavo likimą Nikolo Petkovo. Leiboristas Bevinas nuolat rūpinasi laisvės išdavikams, parsiadavilams, Hitlerio tarnams. Tą rūpesnį apie juos jis parodo ir Graikijoje, ir Rumunijoje, ir Vengrijoje. Vienok yra šalis, kurių laisvę ir suverenitetą jis sergisti atkakliai ir protestuoja prieš bent kokį kišimąsi iš lauko pusės, nepaisant kokioj minkštoj formoj tas nepasireiškė. Kitais žodžiais, ministras Bevinas "nepakeičiamas" vieninteliame punkte, — kuomet klausimas eina apie Franko Ispaniją. "Negali būti nei kalbos apie tai, kad anglų valdžia teiktų bent kokią pagalbą kokiame nors pretendui; ispanų klausimus privalo išrišti pati ispanų tauta."

Pasiremamas tuo principu, Bevinas gegužės mėn. atsakė priimti nuo Liverpool dokininkų laišką, protestuojantį prieš anglų valdžios nusistatymą linkui Franko Ispanijos. Pasiremamas tuo principu, jis išstojė Bernmouth'e leiboristinėje konferencijoje prieš priėmimą bent kokių ekonominių sankcijų prieš Ispaniją.

Ministras Bevinas puikiai supranta, ką gali padaryti šiais laikais beginklė tauta, turėdama prieš save priešą, apginkluotą orlaiviais, tankais, asarinėmis bombomis ir automatais. Todėl jis išdidžiai pavelina ispanams eiti plikomis rankomis kovoti prieš apginkluotą iki dantų (ne be anglų pagalbos) Franko armiją.

Jis momentaliai reaguoja į pavojų, grėsiantį parduikui Petkovui, bet nemato kraujo, besiliejančio Ispanijoje, vargo ir pažeminimo ispanų tautos, nemato, jog tūkstančiai geriausių Ispanijos sūnų kankinami kalėjimuose, žūsta ant kartuvių.

Pilnas sunkvežimis gerai ginkluotu arabu traukia iš miesto Hebron į Jeruzalę karui prieš žydus.

bombomis ir automatais. Todėl jis išdidžiai pavelina ispanams eiti plikomis rankomis kovoti prieš apginkluotą iki dantų (ne be anglų pagalbos) Franko armiją.

Jis momentaliai reaguoja į pavojų, grėsiantį parduikui Petkovui, bet nemato kraujo, besiliejančio Ispanijoje, vargo ir pažeminimo ispanų tautos, nemato, jog tūkstančiai geriausių Ispanijos sūnų kankinami kalėjimuose, žūsta ant kartuvių.

—Labai apgailestauju, — sako jis, — bet mes neturime teisės kištis į vidinius ispanų reikalus.

Kuomet nuo darbų ponas Bevinas pereina linkui žodžių, galite išgirsti kiek tik patinka aštrių frazių apie "nepakenčiamą Franko režimą". Ką gi galima pasakyti apie panašią poziciją žmogaus, kuris turėjo ir turi galimybę bendradarbiauti išdavystei to "nepakenčiamo režimo"?

Atsimename ir tokį Beviną išsireiškimą: "Jei mes vartotsime Balkanuose ir kitose šalyse kanceliarijos metodus, pasakysite apie panašią poziciją žmogaus, kuris turėjo ir turi galimybę bendradarbiauti išdavystei to "nepakenčiamo režimo"?"

Ponas Bevinas, veikiau, užmiršo, tačiau mes gerai pamename, kad tuo metu, kada Tito kovojo už Jugoslavijos laisvę, Anglijos valdžia, toli gražu, nevertė jo kanceliarijos metodus...

Mes girdėjome apie Michailovičiaus pardavikišką veiklą, apie fašistuojančius četnikus ir apie jų, švelniai pasakius, "ryšius," apie gaunamas instrukcijas, automatus ir tt.

Paklausite: nejaugi leiboristinis ministras Bevinas norėjo matyti vietoje Tito — auklėtinį fašistą Michailovičių, kaip savo laikui jo pagedavo jo sėbrai torės? Pasirodo, kad taip, nes kitaip nebūtų suprantama, kodėl leiboristą Beviną už jo kalbas parlamente apdovanojo aplopdimentais daugiausia tie patys torės, prieš kuriuos jis taip aistriai išstodavo laike rinkimų kampanijos. Keisti ir nuostabūs apsirėišimai, ar ne?

Ir panašūs apsirėišimai įvyksta be pertraukos. Pavyzdžiui, 1943 metais Bevinas kalbėjo: "Mes tvirtai nusistatę pakirsti bet kokius vokiečių bandymus palenkti mus linkui tokios politikos, kuri sudarytų galimybę pasirošimui trečiajam pasauliniam karui".

Praėjo keletas metų, ir Maskvos sesijoje užsienių ministrų, Bevinas akivaizdoje faktų buvo priverstas pripažinti, kad anglų zonoje gyvuoja ginkluoti vokiečių daliniai. Toje pačioje sesijoje jis pareiškė, jog jis

negalįs surišti save bent kokiais terminais klausime pramoninės demilitarizacijos Vokietijoje.

Tačiau kada klausimas eina, pavyzdžiui, apie išvežimą vokiečių iš Lenkijos, ministras Bevinas parodo nepaprastą veiklą, jis protestuoja, kad nebūtų pažeigti įstatymai didžiojo "žmoniškumo."

Kaip tą pavadinti? Kodėl žinomas "fašizmo priešas" šiame atsitikime parodo tokį keistą rūpestingumą? Juk ponui Bevinui visai neapeina tas faktas, kad tūkstančiai hitlerininkų rado prieglaudą fašistinėje Ispanijoje ir ten veikia... Visas pasaulis žino, ką jie ten veikia! Jam neapeina hitlerininkai, sugužę Argentinijoje po sparnu vyro tos keblaujančios damos, kurių "su atatinkamu vašingumu" neseniai priėmė Anglijoje.

Pagaliau, panašius retoriškus klausimus galima būtų iškelti be pabaigos. Bet gal geriau bus to nedaryti. Dar ko, gali prisiminti pasakaitę apie magiškąją lazdelę. O žmonės žino ne tik pasakaites apie Zulytę, apie aukso žuvytę ir Ugnies paukštį. Tarpe fantastinių istorijų apie persivertimus yra pasaka apie vilkžmogius.

Kada tai gyveno vilkžmogis... Bet jūs tą pasakaitę, be abejo, žinote...

Vertė Darbinė

Vertėjo Pastaba: Ši Bevinio biografija — pastatytas veidrodis prieš jį, atitinka visiems panašiams Bevinui "socialistams," kaip Thomas'ui, Spaakui, Blumui, Mikolaičikui, na, ir lietuviškiems spurgučiems Grigaičio tipo. Pastatytų biografijos būtų truputėlį skirtingesnės, atsižvelgiant į tai, kad jie ne laikui jo pagedavo jo sėbrai torės? Pasirodo, kad taip, nes kitaip nebūtų suprantama, kodėl leiboristą Beviną už jo kalbas parlamente apdovanojo aplopdimentais daugiausia tie patys torės, prieš kuriuos jis taip aistriai išstodavo laike rinkimų kampanijos. Keisti ir nuostabūs apsirėišimai, ar ne?

Ir panašūs apsirėišimai įvyksta be pertraukos. Pavyzdžiui, 1943 metais Bevinas kalbėjo: "Mes tvirtai nusistatę pakirsti bet kokius vokiečių bandymus palenkti mus linkui tokios politikos, kuri sudarytų galimybę pasirošimui trečiajam pasauliniam karui".

Praėjo keletas metų, ir Maskvos sesijoje užsienių ministrų, Bevinas akivaizdoje faktų buvo priverstas pripažinti, kad anglų zonoje gyvuoja ginkluoti vokiečių daliniai. Toje pačioje sesijoje jis pareiškė, jog jis

negalįs surišti save bent kokiais terminais klausime pramoninės demilitarizacijos Vokietijoje.

Tarptautinis Paštas, Siuntiniai Paštu ir Pinigų Persiuntimas

(Straipsnis specialiai paruoštas Common Council for American Unity iš informacijų, suteiktų New Yorko Pašto Departamento ir Valstybės Departamento Jungtinių Valstybių.)

ISPLĖTĖTAS TARPTAUTINIO PINIGLAISKIŲ PATARNAVIMO

Nuo 1947 m. gruodžio 1 d. galima siųsti piniglaiškius (money orders) į Kiniją. Siuntimas piniglaiškių į Austriją, kuris turėjo būti tą dieną pradėtas, atidėtas tolesniam laikui.

Piniglaiškių siuntimas buvo anksčiau pradėtas į Belgiją, Čekoslovakiją, Suomiją, Prancūziją, Graikiją, Vengriją, Italiją, Luksemburgą, Norvegiją, Tunisą ir Jugoslaviją.

Mokesčiai už tarptautinius piniglaiškius yra:

Nuo	iki	centų
\$0.01	\$10	10
10.01	20	20
20.01	30	30
30.01	40	40
40.01	50	50
50.01	60	60
60.01	70	70
70.01	80	80
80.01	90	90
90.01	100	1.00
Maksimumo suma vienam piniglaiškiui Jungtinėse Valstybėse yra \$100.		

KINIJA

Oro Pašto Svoris Padidintas
Svoris oro pašto daiktams į Kiniją (su Mandžurija, Taiwan ir Formosa) padidintas iki 4 svarų ir 6 uncijų.

Siuntiniai Paštu (Parcel Post); Pašto Ratos Padidintos; Kiti Parūpinimai

Pašto rata pašto siuntiniams į Kiniją padidinta iki 22 centų už svarą ar dalį svaro.

Bulgarija — Dezinfektavimo Certifikatai

Devėti drabužiai, siunčiami į Bulgariją, privalo būti svarūs ir, prie jų pridėtas certifikatas, kad buvo dezinfekuoti.

Čekoslovakija — Dovanų Siuntiniai Karo Belaisviams
Paprasčiai (neregistruoti ir neapdrausti) dovanų siuntiniai, ne virš \$25 vertės, gali būti siunčiami "parcel post" nemokamai (free of postage) belaisviams, kurie laikomi Čekoslovakijos, pagal sekamas sąlygas:

(1) Leidžiama siųsti negendama maistą, cigaretes, drabužių, muilo ir skutimo priemonių, nekurios vaistus ir panašius pašalpos reikmenis.

(2) Maksimumo svoris: 11 svarų.

Siuntinio maksimumo ilgis 42 coliai; maksimumo ilgis ir apimtis kartu, 72 coliai.

(3) Siuntiniai neprivalo būti užlipdyti; drūtai ir atsargiai supakuoti ir popiera suvyniota taip, kad lengvai būtų galima atidaryti siuntinį peržiūrėti.

(4) Reikia pažymėti ant popieriaus "Prisoner - of - war Gift Parcel" ir "Postage Free."

(5) Kiekvienas siuntinys, iš lauko, privalo turėti priristą "customs declaration" (form 2966). Nereikia kitokių pašto formų.

Čekoslovakijos valdžia ne išduoda jokių kortelių persiuntimui siuntinių belaisviams. Siuntėjas gali siųsti tik po vieną siuntinį per savaitę vienam belaisviui.

Prancūzija — Dovanų Siuntiniai Belaisviams, Francūzų Laikomiems

Prancūzijos Pašto Administracija praneša, kad dovanų siuntiniai, išsiųsti iš Jungtinių Valstijų vokiečiams karo belaisviams, kartais netikslingai užadresuoti. Ant voko reikia pažymėti "depot," o ne "sanitary units" arba "labor camps" arba vardą asmens, kuris samdo belaisvį.

Adresas turi susidėti iš pavardės, krikšto vardo, belaisvio registracijos numerio,

"depot" numerio, miesto ir departamento. Ant siuntinio reikia užrašyti "Postage Free" ir "Prisoner - of - war Parcel." Tos visos informacijos turi būti pažymėtos ant muto deklaracijos. Į siuntinį reikia įdėti vardą ir adresą siuntėjo, kaip ir belaisvio, pilną vardą ir registracijos numerį.

VOKIETIJA

Padidintas Pašto Patarnavimas
Pašto patarnavimas į visas zonas Vokietijoje imina sekamus:

1. Ilinuotus postkortes, jeigu ne pro-fašistinio arba "grauančio" (subversive) pobūdžio.

2. Komercinę korespondenciją, kuri liečia transakcijas, legales pagal įstatymus ir patvarkymus Allied Control Authority, militarės valdžios įstatymą ir Vokietijos įstatymą. Siuntėjas ima visa atsakomybę. Įdėjimas čekių, draftų, vertybės popierių, pinigų į laiškus civiliams ir komercinėms firmoms Vokietijoje draudžiama, kaip ir korespondencija kaslink vokiškų "external assets," nors tik informacinio pobūdžio.

Pilniausias adresas reikalingas. Viskas, siunčiama civiliams į Vokietiją, paštu, privalo turėti pilną vardą ir pilną adresą gavėjo, gatvės vardą, buto numerį, miestą, paštinį distrikto numerį, zona turi būti pažymėta, tik į Berlyną nereik pažymėti zoną. "Box numbers" gali būti užrašyti, jeigu savininko vardas pažymėtas. Niekad neadresuokit korespondencijos "general delivery."

Siuntimas Pinicillino į Vokietiją paštu (oru, žeme ir parcel post) yra draudžiamas.

Spausdinta medžiaga Amerikos ir Anglijos zonoms.
Spausdinta medžiaga iki 4 svarų 6 uncijų dabar gali būti pasiųsta kaip dovana į Amerikos ir Britų zonas, Vokietijoje, išskiriant Berlyną. Jau nereikia pažymėti "non-commercial printed matter."

Sekama medžiaga (spausdinta) draudžiama: (a) medžiaga, kuri skleidžia arba garbina ultra-nacionalistines, militarines, rasines arba panvokiškas doktrinas; (b) medžiaga, kuri piktai atakuoja bet kurią okupuojančią jėgą arba piktai kritikuoja Aliantų Kontrolės Tarybos nuosprendžius arba veiksmus, arba kuri kursto riaušes arba sukilimus, arba trukdo militarės valdžios procesą; (c) medžiaga, kuri stengiasi suskaldyti arba diskredituoti Jungtines Tautas.

Siuntimas "Streptomycin'o" paštu (oru, žeme ir parcel post) į Vokietiją draudžiamas.

Graikija — Dodecanese Salos — Parcel Post

Į Dodecanese Salas Parcel Post siuntinių svoris padidintas nuo 11 iki 22 svarų. Parcel Post rata yra 14 centų už svarą arba dalį svaro. Dabar galima siųsti daugiau negu vieną siuntinį per savaitę asmeniui.

Pašto administracija rekomenduoja maistą, blekute, apsaugoti jį nuo žiurkių.

Vengrija. Apraudoimas Parcel Post siuntinių į Vengriją nuo lapkričio 1 d. suspenduotas.

Airija. Parcel Post siuntiniai tik į šiaurės Airiją gali sverti iki 22 svarų, visur kitur Airijoje tik 11 svarų.

London. — Smunka pramonio šėrai Anglijos ir Australijos biržose.

3 puslapis—Laisvė (Liberty, Lithuanian Daily), Penkt., Vas. 13, 1948

PASKUTINIS CARAS

—10-4-47—

(Istorinė Apysaka)

—105—

Parašė Justas Paleckis

(Tęsa)

Prisiminė, kad kadaise, grasindamas suimti Rasputiną, jis vieną kartą pasakęs: "Jei carienė Aleksandra pasipriešins Rasputino suėmimui, aš ją pačią areštuosiu!" O čia dar kalbos apie Nikolajaus Nikolajevičiaus grasinimus pasukti kariuomenę į Petrapilį ir Carskoje Selo. Gal visą carą šeima pasikvietė į būstinę jis visus suims ir pasiskelbs caru! Dėl tokių abejonių caras nesutiko kviešti Aleksandros į būstinę.

Tuo tarpu carienę pasiekė žinios apie Nikolajaus Nikolajevičiaus smarkumą. Jai atrodė, kad caras su sūnumi jau laikomi nelaisvė ir Nikolašą jų nepaleis. Iš susirūpinimo Aleksandrai užėjo sunkus nervų ligos priepuolis. Ji kildėjo, prašydama grąžinti jai sūnų, kad galėtų palaiminti prieš mirtį. Doktorai ir profesoriai nežinojo kaip pagelbėti, bandė įvairius medicinos būdus.

Carui apie žmonos ligą buvo pranešama dar labiau perdant pavojaus. Bet Nikolajus Nikolajevičius jo neišleido, nes caro buvimas armijos vadovybėje esąs reikalingas kariuomenės dvasiai sustiprinti. Tuo labiau, kad buvo paskirtas visuomenės veikėjų pasitarimas, kuris turėjo svarbios reikšmės pasitikėjimui tarp Rusijos ir santarvės valstybių sutvirtinti. Caras nerimo ir veržėsi pas sergančią žmoną. Pagaliau Nikolajus Nikolajevičius sutiko pats pakeisti carą pasitarime, ir caras Nikolajus tą pačią dieną išvyko į Carskoje Selo.

Caras rado žmoną nepaprastai pasikeitusią, beveik nepažįstamą, nes mėslingo priepuolio visi pakeitė jos veidą. Carienės kaklas buvo apvyniotas plačia juosta su senu paveikslėliu, kurį prisimintė Rasputinas. Ar tai iš džiaugsmo dėl caro ir sūnaus grįžimo, ar ligos persilaužimo kriziui praėjus, vakarop carienė jautėsi geriau, ramiai miegojo naktį, o iš ryto jau galėjo vaikščioti. Kitą dieną susirinkęs gydytojų konsiliumas pripažino, kad carienės ligos krizis praėjęs ir leido jai net po lauką pasivaikščioti.

Tačiau carienė, Virubova ir kitos Rasputino "dieviškąją jėgą" įsitikinusias, matė čia naują jo stebuklą. Virubova pasakoja, kad Rasputinas paveikslėlį pirmą ant savęs pakabinęs ir savo kūną pašildęs, o atiduodamas jį taręs:

— Tegu carienė panešioja tą paveikslėlį vieną parą ir bus sveika.

Taip ir įvyko. Lygiai už paros carienė atsikėlė. Kaip čia nepatikėti Rasputino stebuklais! Ir carui išėjo iš galvos visi rūšiojo dėdės Nikolajaus Nikolajevičiaus gasdinimai ir raginimai imtis griežtų žygijų prieš Rasputiną ir jo įtaką. Naujai sustiprėjo pasitikėjimas Rasputino jėga, jo pasakom ir paslaptingais pranašavimais bei "Dievo įkvėptais" patarimais.

Taigi, Nikolajus Nikolajevičius pralaimėjo svarbiausią mūšį savo kare su Rasputinu. O Rasputinas vis didina savo įtaką. Kai vieną kartą carui keliaujant į frontą su sūnumi, Aleksiejui vėl užėjo kraujo plūdimio priepuolis ir jį parvėžė į Carskoje Selo, carienė liepė skubiai pašaukti Rasputiną. Bet gudrusis senis neskubė, jis laukia kitos dienos, kad caras, su cariene labiau pasikankintų jo belaukdami ir sūnaus kančias be matydami. Kai Rasputinui vėl pasiseka savo įtaka ir Badmajevo vaistais caraičiui pagelbėti, pasitikėjimas juo caro rūmuos jau pasidaro begalinis.

Carienės laiškuos į carą, kai jis lanko frontą, vis aiškiau pasitaiko smarkių puolimų prieš ilgąjį dėdę Nikolašą, kaip ji vadina vyriausiąjį vadą. "Man labai nepatinka, kad Nikolašas dalyvauja ministrų pasitarimuose," — rašo ji. "Jis taip mažai supranta Rusijos reikalus, bet imponuoja ministriams savo skardžiu balsu. Aš kartais noriu šaukti dėl tokios melagingos būklės." Kitą kartą ji rašo: "Nikolajus Nikolajevičius elgiasi lyg jis būtų antrasis imperatorius." Pakartotinai ji ragina carą daugiau lankyti pulkus, ir tai daryti be Nikolašos žinios, kad garbė tektų vienam carui. Ji tik prašo pranešti kur jis bus, kad Rasputinas galėtų savo maldom lyginti ir saugoti. "Nikolašas žino mano

tvirtą valią ir bijo mano įtakos ir tave" — rašo carienė, tuo parodydama suprantanti padėtį.

Ne tik carienė, bet ir daug kitų priėmė turėjo Nikolajus Nikolajevičius. Jų tarpe ir žydus, kurie labai nukentėjo pafrontėje, ėjusioje kaip tik labiausiai žydų gyvenamos vietose. Vokiečiam artėjant visi žydai buvo išvaremi, nes į juos imta žiūrėti kaip į vokiečių talkininkus ir šnipus. Nerasdami niekur pagalbos, žymiausi Petrapilio žydų veikėjai sumanė kreiptis į Rasputiną, kuris jau ne kartą jų reikalus paremdavo, o jo sekretorius Simanovičius pasirūpindavo, kad už tai būtų Rasputinui gausiai atlyginta. Jau praėjo tie laikai, kada jis atsisakė nuo pinigų. Dabar Rasputinas gerai pažino pinigų kvapą, jis plačiai gyveno, mėgo paūžti ir pasišvaistyti brangiais daiktais ir pinigais. Todėl jis draugystę su žydų veikėjais labai aukštai vertino.

Skundėsi žydų veikėjai baronas Gincburgas, Blankenšteinas, Mandelis, rabinas Mazo. Jie prieš Rasputinui bausius vaizdus apie persekiojamą ir nagaikom iš savo namų varomų žydų skurdą, kaltindami didįjį kunigaikštį Nikolajų Nikolajevičių ir štabo viršininką Januškevičių, kurie nori kuo daugiausia žydų išnaikinti. Ašarų negalėdami sulaukyti skundėsi Rasputinui žydų atstovai, prašydami užtarti jų tautos brolius.

Tų skundų išklauses, Rasputinas atsiėjo ir persižegnojo, prisiekdamas jiems pagelbėti. Giliai susijaudinęs jis pareiškė:

— Aš supratau jūsų nelaimės ir noriu jums pagelbėti. Svarbiausia pagalba bus, jei priežastį pašalinsim iš pagrindų. Izraeliaus tautos vaikai, aš jums galiu pasižadėti, kad per 10 dienų jūsų didžiausi priešai Nikolajus Nikolajevičius ir Januškevičius bus pašalinti. Armijos vadovybė pasiims pats caras, o tada galėsime ką nors ir jums gero padaryti.

Toks Rasputino pažadas giliai sujaudino žydų veikėjus. Sunku buvo tikėti, kad tai galėtų išsipildyti, bet Rasputinas jau ne kartą įrodė galįs padaryti netikėtinų dalykų. Rasputinas pradėjo veikti. O Simanovičius patarė žydų veikėjams įnešti Rasputino dukterį vardą į banką po 50,000 rublių.

Rasputinas pasidarė kažkoks keistas. Jis beveik nieko nevalgė ir gerė tik maderą. Buvo susijaudinęs ir vis kažkam grasino. Pavakare jis, slapstosių policijos agento lydimas, nuėjo į pirtį. Pasakui jis namie parašė keletą žodžių ant popieriuo ir pakišo jį po pagalvį. Tai buvo jo burtai, nes ant raštelį jis parašydavo savo norus, kurie jam miegant turėdavo išsipildyti. Kai dar nemokėjo rašyti, jis savo norus pažymėdavo įreintais lazdoj.

Tą vakarą jis raštelį parašė: "Dieve, įkvėpk Papai (tai Rasputinas vadina savo carą, o carienė — "mama") norą išvartyti tą šunį Nikolašą ir pačiam vesti Rusiją į pergalę." Kai iš ryto Simanovičius atėjo pas Rasputiną, jis rado jį visai pasikeitusį, gyvą ir malonų. Rankoj jis laikė raštelį ir suglamžęs jį į smulkius gabalėlius numetė.

— Gali džiaugtis, — tarė jis Simanovičiui. — Mano jėga nugalėjo. Pamatysite kas įvyks už penkių ar šešių dienų. Aš važiuosiu pas papą ir išdėstysiu jam visą tiesą.

Noras pačiam būti vyriausioju kariuomenės vadu jau seniai buvo pribrendęs pas carą Nikolajų. Ne tik carienė, bet ir jį baidė augęs Nikolajaus Nikolajevičiaus populiarumas. Bet vos apie tuos sumanymus plačiau sužinotą, iš visur pradėjo carą atkalbinėti nuo to žygio. Senoji carienė Marija maldautė maldavo išsižadėti šio sumanymo, nes jis gali nuvesti Rusiją į pražūtį. Bet caras atsakė:

— Aš matau, kad visi aplink mane veidmainiauja ir stengiasi apgauti. Todėl aš pats turiu stoti atsakomąjį visuomenės vieton ir gelbėti Rusiją. Tai mano pareiga, kurią aš turiu atlikti.

(Bus daugiau)

Itkonių Kaimas

(Tikras atsitikimas gruodžio mėnesį 1905 m.)

Rašo SIMANAS JANULIS

(Tęsa)

Na, pagaliau ir garsiojo Petro Čiurlio stuba. Įeiną kunigas su patarnautojais, užgieda, "pakrapija" ir duoda bučiuoti plokštele. Vaikai ir žmona bučiuoja. Petras Čiurlis, gaspadorius, atsisako bučiuoti. Kunigas nepyksta ir pradeda lapės politiką. Net atsisėdo už stalo ir sako: Na, čia jūs geriausias gaspadorius — ir raštingas ir ant tiek jau susipratęs, kad savo sūnų net į universitetą išleisdote, tai jis dabar "svietiško" mokslo žino daugiau ir už mane, tik, žinoma, ne "dvasiško" mokslo. Jūs kaimas yra išdykęs, — paskendęs "griekuose" ir tamsta, kaip razumniausias čia, sušauk juos visus pas save ir prikalbink juos, kad užsimokėtų. Tada, esą, jis pasakys džiakonui, kad viskas gerai ir nebus žadėtas praeiksimas ant viso kaimo...

Koks ten toliau pasikalbėjimas ėjo — nežinau. Man pats Čiurlis buvo pradėjęs pasakoti apie tai, bet netikėtai atvažiavo pas juos svečiai — giminės ir pertraukė jo pasakojimą. Paskiaus nebuvo progos apie tai kalbėti. Žinau tik tą, kad kunigas su palydovais išėjo iš Čiurlio ir į likusius dar apie 10 kiemų jau nebeįėjo — apgrįžo arklius ir su rogu-tėmis visi nušliaužė atgal Kupiškio linkui...

Aš manau, kad iš skaitytųjų kupiškėnų dar atsiras keletas, kurie girdėjo džiakono pamokslą po kalėdojimo Itkonyse. Visos pragaros beisenybės sugriuvo ant to kaimo... Ir pridėjo, kad kuriems bus būtinas reikalus važiuoti per tą kaimą, tai, pirm įvažiuojant, persižegnoti ir iki išvažiuos be pertraukos kalbėti poterių; kitaip, jį apses visi liucipieriai, vėlniai ir vėlniukščiai, raganos ir raganai...

Paskiau džiakonas retkarčiais per pamokslus atkartodavo, kad, pamatysite, jog greitai ant Itkonių kaimo užeis dievo koronė, kuri "sugūbys" tą kaimą, arba nušluos nuo žemės paviršiaus, kaip kadaise, kaip biblija rašo, nušlavė Sodomą ir Gomorą.

Praeina 1903, 1904 ir jau griausmingi 1905 m. — Dievo koronės nesimato. Laukai duoda vaisius geriau, kaip kitur. Kaimiečiai laimingi. Kunigai kalėdoti pinigų nebevažiuoja. Žinoma, atsiranda kaimė, kai kurios senyvos moterėlės ir iš savo seno papratimo nori eiti į išpažintį, arba krikštyti vaikus, tai čia pat už upelio Lavenio yra bažnytkiemis Alizava, bet jau Panevėžio pavieto, tai ten ir eina moterėlės. O ten

senukas kunigas jokios diskriminacijos nedaro ir neklausia, iš kur ir ką. Tik pasakyk "griekus" ir jis jau juos pasiima ir nusineša... būk ramus, už tuos jau čirškėti nebereikės.

Jau baigėsi audringi 1905 metai. Rusijoje revoliucija. Pirmas generalis streikas laimėtas ir 17 spalį garus caro manifestą, duodantis "neribotą" laisvę visiems žmonėms — paliausoti visi politiniai kaliniai. Liaudis džiaugiasi. Išėina atvrai visi buvusieji požeminėje socialdemokratų partijoje. Prasideda prakalbos po atviro dangum miestuose ir miestukuose, kur tik susirenka daugiau žmonių, ar turguose, ar atliaduose prie bažnyčių bei valstiečių sueigose. Caro valdininkai dingsta. Pametę uniformas, civiliais drabužiais apsirengę, kiti net apsimaskavę tēmija ir slapta surašinėja kalbėtojus ir veikėjus: Taip tęsėsi apie pusantro mėnesio. Pagaliau caras, davęs kariuomenei negirdėtą Rusijos kariavimas lengvatų, pradeda su pagalba tų kareivių, atsigauti. Reakcija stiprėja. Prasideda iš "neribotos" laisvės areštai ir šaudymai. Gruodžio pradžioje paskelbtas antras generalis streikas, kuris, aciu socialdemokratų menševikų frakcijai, buvo pralaimėtas ir Maskvos ginkluotas sukilimas sutriuškintas. Prasideda baisi reakcija. Visur pasipila baudžiamieji būriai ("karatėlnyje atriady") kazuokų ir dragūnų — liusanorių, norinčių nuslopinti caro priešininkus su užmožestim, negirdėta dėlei caro kareivio, — po 1 rublį į dieną, vietoje 57 kapeikų per 2 mėnesius.

Kai tik pradėjo siausti tie būriai, areštuodami ir tankiai ant vietos sušaudydami darbininkus ir valstiečius, — atgijo ir Kupiškio džiakonas. Per pamokslą jis pareiškia, kad Itkonių kaimui dievo koronė jau artinasi...

bet ne dievą džiakonas pasiuntė į Itkonis bausti valstiečius, bet liusanorius dragūnus, malšin to juos. Gruodžio 13, 1905 m., ant Kupiškio geležkelio stoties Slovianiški (apie viorastas nuo Kupiškio) sustoja prekinis traukinys ir iš jo išlipa eskadronas dragūnų, sudedantis iš 115 dragūnų ir tiek arklių ir keletas jų taip pat liusanorių viršininkų — oficerių. Visi susirikiuoja ir lėtai joja į Kupiškį, kur jau nuo 1903 buvo keli teroristiniai aktai ir kitoki priešcariniai veiksmai. Bet Kupiškį tas baudžiamasis būrys nei nesustoja, o traukia tiesiai vieškelį Virta-

simu, kaip ilgai jie mano jų kaimė būti. Cavo atsakymą, kad jie bus čionai taip ilgai, iki jiems užteks valgio ir arkliams maisto. Tas reiškas, bus tol, iki išpauis visus galvijus ir sunaikins kaimą iki eigos laipsnio — tai iš tikrųjų "mielaširdin-go dievo" koronė.

Aš tuo sykiu buvau Virbališkio valsčiaus raštininku — nuo raštinės tik vienas viorastas iki Itkonių kaimo. Itkonių kaimas, Kupiškio parapijos, bet Virbališkio valsčiaus. Kaip tik dragūnai pribuvo tenai, man buvo duotas pranešimas su prašymu, kad aš pasiųsčiau telegramas gubernatoriui ir kitur, kur reikia, varde viso valsčiaus, kad sustabdytų tą plėšimą. Aš tai išpildžiau. Pasiųsčiau raitą paštorių į Kupiškį su telegramomis. Atsakymo ir šiandien, po 42 metų neturiu...

(Bus daugiau)

HARTFORD, CONN.

LINKSMAS VAKARAS

— RENGIA —

LAISVĖS CHORO NAMO BENDROVĖ

Sekmadienį,

VASARIO 15 FEBRUARY

SALEJE, 155 Hungerford St.

PRADŽIA 2 VAL. DIENA

Šokiams gros Martino Orkestra

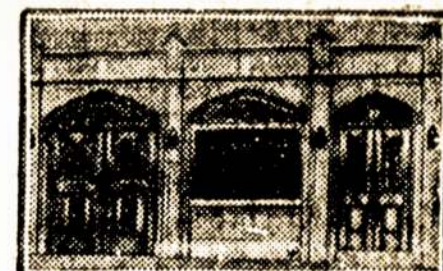
Turėsime skanių valgių ir gėrimų.

Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti.

— Rengėjai.

BONKONKOMA
8634

TELEPHONE
STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BILIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už priėmimą kainą.

Pulkiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos
Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

Living Room Cushions

Refilled With New Springs

\$3.75

Sofa Apačios Perbudavojimas

Už \$12.00

Šaukite FRANK. NIGHTINGALE 5-2535.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių
Direktorius

♦♦

Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernią patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniai įrošta mūsų šermentinė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

♦♦

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Šanko
SAVININKAI

PUKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVE.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9612

IŠ LIETUVIŲ VEIKLOS PER 40 METŲ CLIFFSIDE KOLONIJOJE

Kai kituose miestuose lietuvių organizavosi ir plėtė kultūros bei apšvietos darbą tarpe Lietuvos išeivijos, tai Cliffside dar nebuvo žinomas lietuviams. Pats miestas tik 53 metų senumo. Pirmo to buvo premiesių Ridgfield miesto ir vadinamas net keletais vardais. Senesni gyvenvietai dar ir dabar atsimena pravaržiančius: Frog Town, Nagel's Farms, Grantwood ir Hudson Heights. Pagaliau, 1895 metais buvo įkorporuotas vardu Cliffside Park.

Miestas stovi nuo New Yorko kitų pusė Hudson upės, tarpe 80-tos ir 125-tos, skaitant New Yorko gatvės.

Seniau miestelis išrodė kaip gražus ošantis miškas. Tik kai kur stokojo gyvenimui maži budinkai. Gatvės buvo tikrai lietuviškos. Jei kiek smarkiau palydavo, tai ir klampodavom purvynu.

Lietuviai pradėjo į šią pusę Hudson upės atsikraustyti apie 1901 metus. Daugiausia apsigyvendavo prie pat Hudson upės, vadinamam Shadyside, North Bergen premiesyje. Kiek skaitlingiau lietuviams apsigyvenus, S. Kudirką atidarė karčiama. Čia ir susidarė pirmas lietuvių centras.

Siek tiek praturtėję, lietuvių pradėjo įsigyti nuosavybes ir iš Shadyside kraustėsi į Cliffside. Pirmieji nuosavybes įsigiję lietuvių: A. Dailys, P. Adomaitis, M. Mažeika ir L. Pocius. Nuo to laiko lietuvių skaičius smarkiai didėjo.

1908 metais kilo sumanymas organizuoti lietuvių pašalpos draugiją. Tų metų vasario 23 d. susirinko 17 stambių lietuvių vyrų Shadysidėje

vardus ir antraštas pasiūstėme Centru, bet pinigų nesuturėme. Laukėme, kas atsistkys su ta nauja reforma.

Sekancijame SLA 26-tame Seime buvo užgirta nauja konstitucija. Lapkričio 27 d., 1912 metais, atlaikyta oficiali SLA 70 kuopos susirinkimas. Susirinkime dalyvavo Centro sekretorius A. B. Strimaitis ir J. Augūnas. Pastarasis tais laikais buvo cliffsidečių itin industrinis vadas. Kada tik kildavo dirbtuvės streikas, tai mes ir į kreipdavomės prie Augūno. Jis tais laikais buvo Brooklyno kriaučių delegatas.

Nuo tada prasidėjo smarkus šio miestelio lietuvių veikimas. Smarkuoliais organizatoriais buvo: K. Steponavičius, F. Stankevičius, K. Grinius ir A. Bukaveckas. Kuopą į trumpą laiką išaugo į virš 100 narių.

Kovo 16 d., 1913 metais suorganizuota TMD kuopa iš 17 narių. Kuopos nariai uoliai platinę vien TMD išleistas knygas, bet ir kitų leidžiamą literatūrą.

Spalio 13 d., 1913 m., sušaukta skaitlingas susirinkimas organizavimui "Varpo". Bendrovės. Susirinkime kalbėjo Tėvynės redaktorius K. V. Račkauskas ir J. Augūnas. Sudaryti planai ir išrinkta komitetas. Sekancijai (1914) metais, 1 dieną gegužės, buvo atidaryta "Varpo" Bendrovės valgomų daiktų krautuvė — buferinė. Bendrovei organizuojantis daug mums padėjo K. V. Račkauskas.

Krautuvės gaudorium išrinkta M. Bakūnas. Bendrovė gyvavo, bet neilgai. Pagaliau, M. Bakūnas paėmė krautuvę savo nuosavybėn, atmedždamas šerinkams — nepilnai.

Lapkričio 16 d., 1914 metais susitvėrė Lietuvių Nepri gulmingas Klubas. Klubas bendrai darbuodavo su vietos angli socialistų kuopa. Tais laikais veiklusis kuopos narys Harry Lucht, kaip profesionalas, daug lietuviams pagelbėdavo. Klubu mokėstis buvo \$1 įstojo ir 25c mėnesinės duoklės. Likviduotas 1920 m.

Sausio 18 d., 1916 m. susitvėrė ALDLD 77 klubas iš 17 narių, o kovo 9 d., 1917 metais, susitvėrė LSS kuopa iš 14 narių.

LMPS 68-ta kuopa suorganizuota 25 d. spalio, 1918 metais iš 13 narių. Komitetas: pirm. M. Maželiene, sekret. Ella Stephens ir ižd. O. Baltrušaitienė.

Rugsėjo 23 d., 1925 metais susitvėrė Lietuvių Nepri gulmingas Užkės Klubas. Klubas yra pašalpinis ir iš pradžių neblogai gyvavo. Turėjo nuomelę kambarius ir čia klubiečiai susirinkdavo — linksmindavosi.

Skilus SLA Seimui Chicagoje, buvo suorganizuota LDS 115 kuopa, 1931 metais. Kuopa ir dabar gyvuoja puikiai.

Idomūs tie 40 metų protarpio užrašai iš šio miestelio lietuvių darbuotės. Tūkstančiai dolerių surinkta ir paaukota kultūros bei apšvietos reikams. Pasilinksminimų parengimų — prakalbų ir paskaitų, tai ir nesuskaitytum, kiek jų čia buvo.

Prasidėjus pirmam pasauliniam karui, daug dirbta ir aukota dėl Lietuvos žmonių. Prezidentui Wilson paskelbus 1 d. lapkričio, 1916 m., kaip aukų rinkimo dieną Lietuvos nukentėjusiems nuo karo, buvo suorganizuota 112 aukų rinkėjų.

Net ir svetimaučiai buvo įtraukti į šį darbą. Oficialis komitetas aukų rinkimui: pirminkas — K. Steponavičius, sekretorius George Pouzenc, išdininkas William Kelly ir iždo globėjai Charles Logan, vietos laikraščio "Palisadian" redaktorius ir Charles Lyns, Fairview, N. J., majoras. Aukų toje dienoje surinkta \$1,036.09.

Pinigai buvo padėti į Liberty Banką, New Yorke, Lietuvos Šelpimo Fondo vardu.

1915 metais, Lietuvių Nepri gulmingas Klubas, bendrai su angli socialistų kuopa, įsteigė Tarptautinį Darbininkų Klubą. Buvo pastoviai nuomota ant Walker St. svetainė, užvardinta Darbininkų Centras.

MONTELLO, MASS.

S. m. vasario 2 d. LLD 6-tos kuopos nariai laikė savo mėnesinį susirinkimą Liet. Taut. Namo mažojoje svetainėje. Šį sykį narių susirinko nelabai daug, vienok padarė keletą gerų tarimų.

Išklausių komitetų ir komisių raportus, paaiškėjo, jog mūsų miesto progresyvis judėjimas pradeda išsijudinti; pradeda žmonės nerimauti, nujausdami politinės ekonomijos besieriančią priespaudą. Raportas iš Progresyvių Amerikos Piliiečių veiklos buvo geras ir platus. Sulgys duoto raportu, lengvai buvo galima suprasti, kad Amerikos piliiečiai pradeda jau nepasitikėti senųjų republikonų ir demokratų partijų vadovybėmis, pradeda įsikišti į eities iš tų visų ekonominių kelnių. Tada liūdią PCA organizacijos spartus augimas. Turime gerą pavyzdį: mūsų vietinis skyrius dar ne labai seniai tapo suorganizuotas, vienok narių skaitlis žymiai padidėjo. Pradėjo smarkiai augti nuo to laiko, kuomet Henry A. Wallace paskelbė savo kandidatūrą prezidento vietai.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

LLD Centralinio Komiteto laiškas skaitytas ir priimtas apsvartymui. Laiško turinys rėsi su tuojautiniais organizacijomis.

nizacijos reikalais, būtent:

1. Pranėsta, jog naujų narių gavimo vėjus prasideda su pirmą diena šio mėnesio. Tačiau, mūsų kuopos nariai turės šiuo reikalu rimtai pasirūpinti.

2. Laiške pastebėta, kad platinimas spaudos, t. y. knygų, žurnalų ir laikraščių, esąs gerokai apleistas ir dėl to ragino narius tuomi susidomėti.

3. Kad mūsų draugiją padarius finansiniai stipresne, patariama nariams suruošti kokį nors parengimą dėl draugijos labor.

Šiais klausimais buvo plačiai diskutuota ir, pagaliau, prieita išvados: suruošti draugijos nauda pralabas, koncertą arba vakariene netoli mūsų ateityje. Tam tikslui išrinkta komisija, kuri stengiasi surasti būdus, kaip ir kas būtų galima nuveikti.

Pakeltas klausimas, ką daryti su tomis knygomis, kurių randasi labai daug kuopos archyve. Po trumpo apkalbėjimo nutarta dykai duoti tiems lietuviams, kurie norės jas skaityti.

Siems metams kuopos valdybon likosi išrinkti tie patys nariai, kurie jau tarnavo per keletą metų.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

REIKALINGOS KREPURIŲ DARYTOJOS IR TRIMERKOS. Patalpos, Gera Alga. BEDFORD HAT CO., 176 North 4th St., Bklyn. EVERGREEN 8-3280 (87)

MERROW OPERATORĖS KALNIERIŲ DARYTOJOS, PROSYTOJOS, SUVEJOS prie Polo Markšnių. Nuolatinis Darbas, Gera Alga. CULVER SPORTSWEAR, 1201 McDONALD AVE., BROOKLYN CLOVERDALE 8-3514 (88)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

VYRAI
Prie Medžio Darbu
Rėmų ir durų dirbtuvėse
MOULDER MAN, Prie STALŲ DAILYDES, SHAPER MAN, Turi did. patv. FAIRLAWN TRIM & LUMBER CORP., 4-21 BANTA PLACE, FAIRLAWN, N. J. FAIRLAWN 6-1080 (89)

FRANCIJOS, VALDŽIA
ŠAUKIASI ŠIMTŲ
MILIONŲ DOLERIŲ

Paryžius. — Jeigu Amerika nepaskubės talkon su naujais šimtais milijonų dolerių, tai Francijos "pramonė turės sustoti," kaip gąsdina Schumano klerikalų valdžia.

Seattle, Wash. — Audra jūroje netoli Oregono ir Washingtono valstijų prazūdė 8 jūrininkus.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

S. B.

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE
Valgykite Pietus pas
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.
PIETŲS 60c. | **VAKARIENĖ 85c**
Iš 5-ųjų patrovų | Iš 7-ųjų patrovų
VAKARIENĖ SEIMAI IŠ DVIEJŲ
8-ųjų Patrovų Gerai Suderinto Valgio \$1.60

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogų ir maloni. Mandagus patarnavimas.
Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivažiavimas bei parė. Prašome užėiti pasilinksinti. Nesigailėsite.
Salė išnuomuojuama dėl puotų, pokilių, krikštynų, parų, vestuvių žemos kainos už viską.
Valgiai ir gėrimai aptarnaujami žemom kainom.

August Gustas BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių buketą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilnuose namuose bei ekstre išlaidų.
Du kambariai šermeniu, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimui ir parūkimui.
Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimom sulg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

PARDAVIMAI
Parsiduoda "Photo" Studija už labai prieinamą kainą, Wilkes-Barre, Pa. Studija randasi viduje miesto, ant Public Square, randa nebrangiai. Dėl daugiau informacijų kreipkitės tuojau į Valineaus Studiją, 9 William St., Pittston, Pa. (37-42)

PRANEŠIMAI
HAMTRAMCK, MICH.
LLD 188 kp. susirinkimas įvyks vasario 15 d., 11 val. ryto, 3014 Yemassee. Visi nariai būkite laiku, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Atsiveikite ir naujų narių. — Sekr. (36-37)
PHILADELPHIA, PA.
Veikiančio Komiteto susirinkimas įvyks vasario 15 d., 3 val. diena. Nepamirškite! Visi dalyvauti, nes turime labai svarbių reikalų aptarti. — P. Pocius, sekret. (36-37)
WORCESTER, MASS.
Vasario 14 d., Liet. salėje, 29 Endicott St., Aido Choras rengia smagius Valentino šokių. Pradžią 8 v. vak. Gros Jono Dervelio orkestra. Prašom visus dalyvauti šokuose, smagiai praleisti laiką su adiečiais. — Aido Choras. (36-37)
CLIFFSIDE, N. J.
Matykite idomią spalvotą filmą — "Pageant of Russia." Perstato Artkinio. Amerikinė spauda puikiai atsiliepė į šią filmą, tad nepraleiskite progos nematyti. Vasario 15 d., IWO salėje, 324 Anderson Ave., Fairview, N. J., 6:30 v. v. Izanga 50c. Rengėjai. (36-37)

HARTFORD, CONN.
Laisvės Choro Namo Bendrovės parengimas įvyks vasario 15 d., 155 Hungerford St., 2 val. diena. Šokiams gros Martino Orkestra. Turėsime skanių valgių ir gėrimų. Todėl kviečiame vietinius ir iš apylinkės lietuvių dalyvauti. — Kom. (36-37)
SCRANTON, PA.
LLD 39 kp. susirinkimas įvyks vasario 15 d. pas E. Geležauskienę, 1210 Blair Ave., 2 val. diena. Draugai dalyvaukite, išgirsite raportą iš praėjusios vakarienės, įvykusios 31 diena sausio. Pasidėkavojant drg. E. Geležauskieni ir d. Kleivinskiui, narių duoklės tapo išrinktos už 51-ną nari. Todėl mūsų kuopa vėl liks garbės kuopa skyriuje ir š. m. iš šėsių narių duoklės negautos, bet tai ne valdybos kaltė. Turėsime ir kitokių reikalų apsvartyti. — P. Slekaitis, sekret. (36-37)

MONTELLO, MASS.
S. m. vasario 2 d. LLD 6-tos kuopos nariai laikė savo mėnesinį susirinkimą Liet. Taut. Namo mažojoje svetainėje. Šį sykį narių susirinko nelabai daug, vienok padarė keletą gerų tarimų.

MONTELLO, MASS.
S. m. vasario 2 d. LLD 6-tos kuopos nariai laikė savo mėnesinį susirinkimą Liet. Taut. Namo mažojoje svetainėje. Šį sykį narių susirinko nelabai daug, vienok padarė keletą gerų tarimų.

MONTELLO, MASS.
S. m. vasario 2 d. LLD 6-tos kuopos nariai laikė savo mėnesinį susirinkimą Liet. Taut. Namo mažojoje svetainėje. Šį sykį narių susirinko nelabai daug, vienok padarė keletą gerų tarimų.

MONTELLO, MASS.
S. m. vasario 2 d. LLD 6-tos kuopos nariai laikė savo mėnesinį susirinkimą Liet. Taut. Namo mažojoje svetainėje. Šį sykį narių susirinko nelabai daug, vienok padarė keletą gerų tarimų.

MONTELLO, MASS.
S. m. vasario 2 d. LLD 6-tos kuopos nariai laikė savo mėnesinį susirinkimą Liet. Taut. Namo mažojoje svetainėje. Šį sykį narių susirinko nelabai daug, vienok padarė keletą gerų tarimų.

MONTELLO, MASS.
S. m. vasario 2 d. LLD 6-tos kuopos nariai laikė savo mėnesinį susirinkimą Liet. Taut. Namo mažojoje svetainėje. Šį sykį narių susirinko nelabai daug, vienok padarė keletą gerų tarimų.

MONTELLO, MASS.
S. m. vasario 2 d. LLD 6-tos kuopos nariai laikė savo mėnesinį susirinkimą Liet. Taut. Namo mažojoje svetainėje. Šį sykį narių susirinko nelabai daug, vienok padarė keletą gerų tarimų.

BAR & GRILL
LIETUVIŠKA ALUDE
DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS
Kanados Black Horse Ale
JOSEPH ZEIDAT
411 Grand St. Brooklyn, N. Y.

J. J. Kaščiūnas, M. D.
580 Summer Avenue, Newark 4, N. J. HUMBOLDT 2-7964

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnioje valandoje simpatiška! ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniška! įrengtos Kopyčios
426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J.
Tel. MARKET 2-5172

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasiskoti, užsena pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklynė
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasiskoti, užsena pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklynė
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Rūbsiuviai Reikalauja: Nuimkit Embargo!

Praėjusį trečiadienį rūbsiuvystės centre, Manhattane, įvyko eilė organizuotų rūbsiuvų mitingų, kuriuose dalyvavo apie pusantro tūkstančio žmonių. Rūbsiuviai reikalauja, kad mūsų vyriausybė nuimtų embargo nuo ginklų Palestini.

Mitingus ruošė American Jewish Labor Council.

PRISIPAZINO SUPJAUSTĖS ŽMOGŲ

William Whittaker, 64 metų amžiaus, iš Hempstead, L. I., prisipažino pavojingai piliui subadęs tūlą Frederick Wagnerį, 41 metų amžiaus.

Pietūs Advokatei Carol King Pagerbti

American Committee for Protection of Foreign Born ruošia pietus advokatei Carol King pagerbti. Pietūs įvyks kovo 5 dieną, Astor viešbutyje, Manhattane.

Advokatė King — nenulstama persekiojamųjų politinių visuomenininkų gynėja; kitais žodžiais — žmogaus teisių gynėja. Bėgyje pastarųjų 25-rių metų ji dirbo sunkiai ir ryžtingai, gindama persekiojamuosius, dažnai be atlyginimo už savo darbą.

Norį sužinoti smulkesnių žinių apie šiuos pietus, tesusisiekia su paminėtuju komitetu, kurio adresas yra: 23 W. 26th St., New Yorke.

SAKO, TROKUMAI BOSIĄ PATAISYTI

Long Island geležinkelio generalinis manadžeris Andrew F. McIntire, pareiškė, kad traukinių judėjimas bus su normalizuotas.

Kaip žinia, šiemet per audras šis geležinkelis labai prastai veikė — tik maždaug dalis traukinių tekursavo laiku.

Miesto tarybos narys Quinn reikalauja, kad naujai statomas didžiulis aerodromas, žinomas Idlewild vardu, būtų perkrikštytas; jis siūlo jį „Anderson Field“ pavadinti.

Ekspliozija Laive

Aliejiniam garlaivij „Richmond“ įvyko eksplozija, kurioje tapo sužeisti du darbininkai. Laivas gabeno 252,000 galionų aliejaus New Yorkui.

Inžinūrijų buvo iškiles gaisras, kuris, tačiau, pavyko užslopinti.

New Yorkui, kuriam sto-kuoja kūrinių aliejaus, visa tai ne kaip skamba, kadangi dabar laivas tebestovi jūroje ir negali tuojau pristatyti aliejaus miestui.

Majoras O'Dwyeris Nesveikuoja

Pats New Yorko miesto majoras O'Dwyeris pareiškė, kad jis nesveikuoja — rimtai nesveikuoja — turi širdies ligą. Ligoninių komisijonierius Edward M. Bernecker patvirtino tą nesmagią visiems majoro draugams žinią.

Sakoma, aną dieną, kai majoro ofise buvo traukiami paveikslai, tai jis vos neapalpo ir, jeigu majoras nesikontroliuotų, tai jis gali gauti „thrombosis arba occlusion“.

Praėjusį trečiadienį majoras O'Dwyeris pareiškė: vykstu namo ir būsiu juose ligi pirmadienio.

Sveikatos patarėjai patarė majorui, kad jis juo rečiau te pasirodytų viešuose pobūviuose; jis turįs laikytis griežtos disciplinos — laiku eiti gulėti, gerai išsimiegoti, nesinervuoti ir tt.

Daug Bylų Dėl Stokos Šilumos

Niekad pirmiau nebuvo New Yorko teismuose tiek daug bylų dėl neteikimo nuomotojams šilumos, kaip šiomis dienomis.

Šią savaitę buvo pilni municipaliniai teismai bylų, kurias užvedė daugiausiai šeimos, turinčios mažus kūdikius, prieš namų savininkus.

Sakoma, teisėjai kaip tai-tyklė, daugumoje atsitikimų baudė namų savininkus po \$250 ir daugiau pinigines pabaudos.

Mažas Suraminimas

Menki suraminimai New Yorko gyventojams: mūsų miesto administracija daug maž šitaip pasakė dėl visų skundų, kuriuos piliečiai atliekė dėl stokos šilumos jų butuose:

—Jūsų skundus tegalės sušvelninti tik oro atmaina; kai bus šilčiau, tuomet bus ir jums geriau.

Kitais žodžiais, kuro stoka tebėra čia pat; daugybės žmonių butai šalti; gyventi nesmagu.

Uždraudė Skaityti Dvi Populiarias Noveles

Dvi vienos populiariausių novelių, nukreiptų prieš antisemitus, tapo uždraustos įvesti į De Witt Clinton vidurinę mokyklą (high school).

Kas tos novelės? Pirmoji — „Gentlemen's Agreement“, parašyta Lauros Z. Hobson.

Antroji — „Focus“, parašyta Arthur Millerio.

Abi novelės turėjo didžiulio pasisekimo skaitytojose.

Dabargi jų De Witt Clinton High School mokiniai negalės gauti savo mokyklos bibliotekoje, nes reaktininkai Dr. John V. Walsh jos nepatinka.

Dr. Walsh teisinasi, kad jis sutikęs su neleidimu į skaityklą paminėtųjų novelių dėl to, kad pirmoji yra „nemorality“, gi antroji — katalikų bažnyčia „užgauta“.

Be Vieno Šūvio Gavo \$38,000

Visokių dalykų gyvenime pasitaiko. Štai, trys neseni banditukai užpuolė Bank of Manhattan Whitestone skyrių, 12-54—150th St., Queens, ir gavo ten \$38,000 grynais pinigais.

Tai įvyko praėjusį antradienį.

Apšalinkinsieji banke banditeliai tiesiog pasakė: „Pasitraukite į vieną šalį ir laikykite burnas uždaras, o jei ne!“

Žinoma, tarnautojai laikė „burnas uždaras“, nes kitaip būtų buvę jiems labai blogai...

Lamonto Palikimas

Thomas W. Lamont, buvęs Morgano partnerys, prieš miršiant parašė testamentą, kuris neseniai buvo paskelbtas.

Einant tuo testamentu, Lamont paliko švietimo ir labdarės reikalams apie \$10,000,000. Iš tos sumos penki milijonai dolerių turės būti paskirti Harvardo universitetui, o kiti penki milijonai — kitoms įstaigoms, kaip tai mokykloms, muziejams ir labdarės.

Mirė

William Belskus (Belsky), 58 m. amž., gyveno 266 So. 9th St., Brooklyn, staiga mirė dirbtuvėje, vasario 11 d. Kūnas pašarvotas Bieliausko koplyčioje, 660 Grand St. Laidotuvis įvyks vasario 14 d., iš Karalienės Angelių bažnyčios į šv. Trejybės kapines. Velionis paliko nuliūdime du sūnus Vincentą ir Joną, taipgi brolių Viktorą, William Belskus priklausė prie šv. Jurgio D-tes ir L. Am. Piličių Klubu. Sūnūs prašo draugus ir pažįstamus dalyvauti jų tėvelio šermenyse ir laidotuvėse.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

Wallace Vyks į Minnesotą

Henry A. Wallace ryžtasi vykti į Minnesotą, kur didelės masės žmonių jo laukia. Norima, kad Minnesotos Demokratė Farmer - Labor Partija nominuotų Wallace'ą prezidento vietai. Tai reikštų, kad Trumanas tuomet turėtų ieškotis naujos partijos.

Wallace išvyks Minnesoton šio mėnesio pabaigoje.

JACKIE ROBINSONAS PAGERBTAS

Jackie Robinson, pirmas ne-negras basebolininkas priimtas į vieną didžiųjų sportininkų sąjungų, tapo pagerbtas sykiu su kitais 14 asmenų. Jis įdėtas į Race Relations garbės sąrašą.

Šaukia Visus Darbiečius Talkon

Jesse Mintus, Amerikos Darbo Partijos (Bronxe) pirmininkas, šaukia visus Leo Isacsono rėmėjus didžiulėn talkon.

Kaip žinia, Bronx, 24-tajame kongresiniame distrikte sekama antradienį įvyks kongresmano rinkimai. Amerikos Darbo Partija savo kandidatų kongresmano vietai stato Leo Isacsoną, progresyvių žmogų, žinomą visuomenininką. Isacsonas remia ir Henry A. Wallace.

Taigi Mr. Mintus šaukia visus darbiečius ir jiems pri-tarėjus didžiulėn talkon: būti balsavimo vietose dabotojais, kad neįvyktų jokių balsų vagysčių, kad kiekvienas balsuotojas, jei jis nori, laisvai galėtų pasisakyti už Isacsoną. Šie rinkimai tuo svarbūs: jeigu Isacsonas gaus daug balsų, tai tuomet bus aišku, kad ir prezidentiniuose rinkimuose Wallace'o šalininkų jėgos sutvirtės.

Praėjusį trečiadienį ir ketvirtadienį niujorkiečiai biskelį atsiduso nuo šalčio — temperatūra gerokai pakilo, tačiau buvo lietaus ir visa tai sudarė slidumą gatvėse.

Adam V. Walms, D.D.S. DAKTARAS-DENTISTAS

VALANDOS: 9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M. Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.

650—5th Ave., kamp. 19 St. BROOKLYN, N. Y. Tel. South 8-5569

TONY'S UP-TO-DATE BARBER SHOP ANTONAS LEIMONAS Savininkas 306 UNION AVENUE GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Stanley ZUBAVIČIUS TAKSŲ Akountentas 111 Ainslie St., Brooklyn, N. Y. Telefonas EV. 4-3049

Kas Vakarą Nuo 7 val. Šeštadieniais ir sekmadieniais ištisą dieną.

Staiga Mirė Vincas Bielskus

Trečiadienį, vasario 11 d., priešpiet, Matulio dirbtuvėje, staiga mirė Vincas Bielskus, vienas iš tos dirbtuvės darbininkų.

Matulio darbininkai buvo paliusuoti nuo darbo tą dieną, kuomet staigia mirė jų bendradarbis. Velionis simpatizavo pažangiam darbininkų judėjimui. Vėliau bus daugiau pranešta apie jo mirtį.

Krinta Kainos?

Tūlose New Yorko mieste valgomosiose krautuvėse truputėlį nukrito mėsos kainos. Kai kur jos nukrito po du centus svarui, kitur po centą, o kai kur ir po tris.

*Bet kyla klausimas, ar šis kainų kritimas yra tik laikinas ar „pastovus“?

Prie dabartinių algų mėsos ir kitų valgomųjų daiktų kainos turėtų nukristi kur kas žemiau, — tik tuomet būtų galima žmoniškiau pragyventi darbininkui, gaunančiam, sąkysime, apie \$50 savaitei.

Filmos-Teatrai

Embassy Newsreel Teatruose Šią savaitę Embassy Newsreel Teatruose (New York) rodoma, be kitko, Indijos Mahandas Gandhio nušudymo įvykis ir milijonų indų liūdėjimas; parodoma, kaip milijonai indų vyko maldytis į šventąjį Ganges upės vandenis; rodoma žinių iš Indonezijos, iš Šveicarijos ir kitų kraštų; taipgi amerikinių žinių ir įvykių vaizdai.

DANTŲ GYDYTOJAS Dr. A. Petrika 221 South 4th Street BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 7-6868

GYDYTOJAS S. S. Lockett, M. D. 223 South 4th Street BROOKLYN, N. Y. Valandos: 1—2 dienas 6—8 vakarais Ir Pagal Pasitarimus. Telefonas EVergreen 4-0208

BEAUTY EXPERTS Moksliniai atgaivinama oda, nevelkama, sausumą pašalinant, plaukų slinkimo sulaukymas, plaukianavimo pašalinimas ir atgaivinimas plaukų. Pergarbanuojame ant jūsų seno permanent be plaukų lauzymu ar bi kokio kirpimo. Bile moteriškė, norinti atrodyti nuo 10 iki 15 metų jaunesnė, turėtų užtekti dėl mokslinio atjaunėjimo patarnavimo.

Leslie Beauty Shoppe 148 MONTAGUE ST. Boro Hall, Brooklyn, N. Y. Telefonas TRIangle 5-3983.

Joseph Garszva Undertaker & Embalmer Manager JOHN A. PAULEY Licensed Undertaker 231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVergreen 8-9770

Serga

Laisvės Administracijai telefonui Helen Brunza pranešė, kad jos motina, Mrs. John Brunza, gyvenanti po 111-35 153rd St., Jamaica, N. Y., jau dvi savaites kaip serga plaučių uždegimu (pneumonia). Buvo pašauktas gydytojas, ir jis po ty dviejų savaitių gydymo dabar leidžia ligonei priimti lankytojus.

Tad dukterė kviečia gimines ir pažįstamus ateiti aplankyti jos motiną, nes visuomet tas daug pagelbsti ligoniui morališkai, duoda energijos greičiau pasveikti.

Ligonės vyras, Jonas Brunza, yra dienraščio Laisvės skaitytojas.

Apie Vážnotės Nelaimės

New Yorke eina didelis automobilių judėjimas, todėl yra ir daug nelaimių. Į vieną savaitę buvo 288 auto nelaimės, kurios užmušė 8 žmones ir sužeistą 353.

Policija skelbia, kad pereitais metais tą pat savaitę buvo 431 auto nelaimė, kuriose žuvo 21 žmogus ir buvo sužeista 493.

Nors dabar New Yorke daug sniego ir ledo, bet nelaimių mažiau, kaip metai atgal. Mat, daugelis žmonių nevertuoja automobilių. Vienok atsarga labai reikalinga.

Susirgo Visa Nečiunskų Šeima

Vakar Julius Kalvaitis pasakojo, kad jis buvo užėjęs pas d. Ch. Nečiunską ir rado jį ir jo žmoną sergančius: dukterė Aldona taipgi nesveikuoja, negali dirbti.

Tačiau manoma, kad Nečiunskas greit pasveiks.

Nečiunskai gyvena po num. 292 Suydam St., Ridgewood.

Ch. Nečiunskas yra žymus veikėjas.

Mirė Mantle

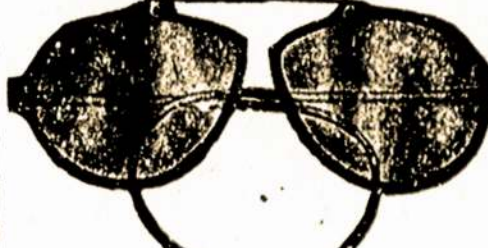
Praėjusį pirmadienį nuo vėžio ligos mirė geltonlapio Daily News bendradarbis Burns Mantle. Jis turėjo 74 metus.

Jis rašė daugiausiai kritiką iš teatrų ir buvo vienas žymiausių to dienraščio bendradarbių.

PRANEŠIMAS

BROOKLYN, N. Y. LMS III Apskr. praplėstas posėdis įvyks vasario 15 d., 1 val. diena, Laisvės salėje. Į posėdį pakviesta iš įvairių kolonijų chorvedžiai ir bent po vieną nari iš chorų valdybų. Šio posėdžio tikslas, kad galutinai aptarti planus meno mokyklai, kuri organizuojama šėkančiais vasarai. Laikas, vieta, studentai, mokytojai, finansai ir eilė kitų reikalių, susijusių su meno mokykla, bus svarstoma. Visu meno grupių ir kitų organizacijų atstovai kviečiami dalyvauti. Prašome pribūti laiku, neveluoti. — V. Bovinas, Apskr. Sekr. (37-38)

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Darome ir Pritaikome Akinis

Drs. Stenger & Stenger Optometrists 394-398 Broadway Brooklyn, N. Y. Tel. ST. 2-8342

Fotografas

JONAS STOKES 512 Marion St., Brooklyn Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chancery St., Broadway Line. Tel. GLENmore 5-6191

Peter KAPISKAS BAR & GRILL Degtinės, Vynai ir Alus RHEINGOLD BEER & ALES 32 Ten Eyck St. BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 4-8174

Man's BULOVA...richly styled...accurate and dependable. \$52.50

Lady's BULOVA...modern beauty in every trim line...17-jewels. \$33.75

Gratū įvaldybė kostumų džulietų. Suknelėms setai Elgin — American išdirbimo, Lalkrodžiai Longines, Bulova, Gruen, Hamilton, Benrus, etc. Vėliausiu madų Motery ir Vyrų Dailinčiai Ziedai.

Atlikite savo pasirinkimą dabar. Rankpinigiai jums palankys by kurį daktą iki Kalėdų.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų visiems mūsų Patro-nams!

Now is the time to choose the perfect gift...a Parker "51" pen and matching pencil. The demand will be great...so avoid disappointment...choose tomorrow!

\$17.50

ROBERT LIPTON Jeweler 701 Grand St., arti Graham Ave., Brooklyn

6 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Penkt., Vas. 13, 1948

Laisvės BAZARAS

Ivyks Penktadienį, Šeštadienį, Sekmdienį ir Pirmadienį VASARIO-FEB. 20, 21, 22 & 23 1948

Tai bus George Washington Gimtadienio šventėje

Grand Paradise Salėje 318 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Toje pačioje vietoje, kur budavo anksčiau.

Visi rengkimės bazarui, rūpinkimės dovano-mis, nes laikas trumpas. Visi be agitacijos rūpinkimės, kad bazaras pavyktų, rūpinkimės, kad mūsų dienraštis turėtų pelno.

Visas 4 Dienas Šokiams Gros GEO. KAZAKEVICIAUS ORKESTRA

Penktadienį pradžia 7 v. v. Šeštadienį bazaras prasidės 4-tą val. po pietų, muzika nuo 7-tos valandos.

Sekmdienį ir pirmadienį bazaras prasidės 4-tą val. po pietų, muzika nuo 6-tos val. vakaro.